kılavuzumuz bilimsel sosyalizm, silahımız partimizdir

çark başak

türkiye işçi partisi merkez yayın organı

Yıl: 4 Sayı: 8-9 (64-65) 1 Temmuz 1979 500 Krş.

Partimiz, Sınıfsal Sorumluluk ve Görevlerinin Bilinci içinde, Her Hal ve Şartta Görev Başındadır

Genel Başkan Behice Boran'ın 9. İl Temsilcileri Toplantısı açış konuşmasının geniş bir özeti:

Dünyada ve Türkiye'de önemli gelişmelerin olduğu bir dönemi yaşıyoruz. Türkiye'yi çok yakından ilgilendiren ve bir türlü çözümlenemeyen enerji sorunu da «petrol krizi» olarak dünya politikasının gündeminde önemli yerini koruyor.

PETROL KRİZİ

1973'den beri dünya politika diline «petrol krizi» deyimi girip yerleşti. Son yıl başından bu yana İran'da politik nedenlerle petrol çıkarımı ve üretiminin düşmesi, petrol ve petrol ürünleri fiyatlarının yüksek oranlarda arttırılması «petrol krizi» denilen olguyu yine ön plana çıkardı.

İlk bakışta «petrol krizi» petrol üreten ülkelerin lehine, bu ürünleri tüketen Batılı gelişmiş ülkelerin aleyhine gibi görünse de durum gerçekte o kadar basit değildir. Fiyatların yükselmesiyle Kapitalist Avrupa'nın ve ABD'nin büyük petrol tekelleri muazzam kârlar elde etmişler ve etmektedirler. Kendileri de petrol üreticisi ülke olan ABD ve İngiltere de petrol ürünlerine zam yapmışlardır. Fiyatların tırmanışı, maliyeti yüksek diğer enerji kaynaklarını da, denizlerdeki petrol yataklarını, kimi kömür rezervlerini, gelişmiş kapitalist ülkeler için kârla işletilir hale getirmiştir. Diğer gelişmiş kapitalist ülkeler kadar dış petrole bağlı olmayan ABD, dünya ticaretinde diğer gelişmiş kapitalist ülkelere karşı rekabet gücünü arttırmıştır. Petrol krizi ile kapitalist Avrupa ülkeleriyle Japonya, ABD'den daha sıkışık duruma düşmüştür ve bugün de ABD bu ülkeleri petrol alanında sıkıştırmaya devam etmektedir.

Ve nihayet, petrol üreten ülkelerin ellerine geçen döviz gelirinin önemli bir bölümü yeniden gelişmiş kapitalist ülkelere geri dönmektedir. Petrol üreten ülkelerin, gelişmiş kapitalist dünyadan ithalatı artmıştır ve kapitalist ülkeler ihraç ettikleri malların fiyatlarını yükselterek dış ticaret dengelerini yine kendi lehlerine çevirmeyi başarmışlardır.

Doların sürekli değer kaybetmesiyle petrol üretici ülkelerin ellerine dolar olarak geçen gelirin değeri de düşmektedir. Gelişmiş kapitalist Batı ülkelerinden yaptıkları ithalat bu bakımdan da kendilerine pahalıya gelmektedir. Bu nedenle petrol üretici ülkelerde, petrol ürünleri karşılığının dolarla değil, başka sağlam bir dövizle ödenmesi isteği belirmeye başlamıştır. Ayrıca petrol üreten ülkeler, petrol çıkarımının sonsuza dek sürüp gitmeyeceğinin, rezervlerinin sınırlı olduğunun bilincine varmaktadırlar. Bu ülkeler artık üretimlerini gelişmiş kapitalist ülkelerin tüketiminden çok, elden geldiğince kendi ekonomilerinin gereklerine göre ayarlamak isteğindedirler. Petrol üreten gelişmemiş ülkeler gelişmiş kapitalist ülkelerin yaşamsal ihtiyaç duyduğu bir maddeyi —petrolü— ellerinde bulundurmakla uluslararası ilişkilerde etkinliklerini bir ölçüde arttırabildiklerini, güç kazanabildiklerini, çıkarlarını artırabildiklerini görmüşlerdir, ama gelişmemiş, geri ekonomiler durumunda kaldıkları sürece emperyalizme bağımlı olmaktan kurtulamadıkları, petrol konusunda dahi son tahlilde gelişmiş kapitalist ülkelerin ağır bastıkları bir gerçektir.

Petrol sorunu hem petrol üreten gelişmemiş ülkelerle petrol tüketen gelişmiş ülkeler arasında, hem de bu ikincilerin kendi aralarında uzlaşmazlıklar yaratmaktadır. ABD, petrol kaynaklarının Batı'nın kontrolünden çıkabileceği kaygısıyla ikide bir, gerektiğinde Orta Doğu'ya askeri müdahalede bulunabileceği tehdidini savurmakta; buna karşılık olarak da, o takdirde bütün petrol kuyularının ateşe verileceği yanıtını almaktadır.

ABD'de petrol tüketimini düşürüp tasarruf sağlamak isteyen, ama bu yönde hazırladığı yasal önlemleri Senato'dan geçiremeyen Carter yönetimi bir yandan da, dünya piyasalarından petrol toplayıp stok edebilmek için benzinden gayrı petrol ürünleri ithalatçılarına varil başına 5 dolar prim verme yoluna gitmektedir. Bu durum, kapitalist Avrupa ülkelerini sıkıştırmıştır. Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt ilk defa olarak, yeni enerji kaynakları bulunmazsa petrol yüzünden savaş çıkabileceğini söylemiştir. Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt'in petrole prim verilmesi ve petrol ürünleri fiyat artışları sorunlarını görüşmek üzere ABD'ye gitmeye hazırlanırken böyle bir demeç vermesi anlamlıdır; sorunun taraflar için önemini ve ciddiyetini göstermektedir.

PETROL SORUNU EN ÇOK TÜRKİYE VE BENZERİ ÜLKELERİ ETKİLEMEKTEDİR

Petrol konusunda en zor durumda olan ülkeler petrol üretmeyen, ama tüketen azgelişmiş, geri ülkelerdir. Türkiye bunlar arasındadır. Bu ülkelerin dış ticaret açıklarında en etken kalem petrol ve ürünleridir. Geçen yıl Türkiye'nin petrol ve ürünlerine ödediği döviz, ihracattan elde ettiği tüm dövizlerin toplamına eşit olmuştur. Bu yıl daha da yükselen fiyatlar yüzünden, ihracat gelirlerinin toplamı da petrol giderlerini karşılamaya yetmeyecektir. Petrol darlığı halkın yaşamına doğrudan yansımaktadır. Gazyağı, benzin, mazot, motorin, tüp gaz ve benzeri yakıtların darlığı ve yokluğu ulaşımı, tarımı, bir ölçüde

elektrik üretimini etkilemekte, günlük yakıt ihtiyacını karşılayabilmek için halk büyük sıkıntı çekmektedir. Önümüzdeki kış ısınmanın büyük sorun olacağı şimdiden bellidir. Bu toplumsal sıkıntıların politik sonuçları olacağı, iktidarı giderek daha da yıpratacağı açıktır.

PETROL SORUNU VE TÜRKİYE'NİN DIŞ İLİŞKİLERİ

Petrol sorunu Türkiye'nin dış politikasını da etkilemektedir. Türkiye petrol ikmalini güvence altına alabilmek için istikrarlı dışalım kaynakları bulmak zorundadır. Üstelik, elinde yeterli döviz bulunmadığından, dışalımların uygun fiyatlar üzerinden kredili veya dövizle değil de ihraç malı ile ödenir türden olması durumu da vardır. Bu koşullarda Türkiye doğal ve haklı olarak bölgedeki petrol üreten Arap ülkeleri ve Sovyetler Birliği ile ilişkileri geliştirmek ve akaryakıt ihtiyacını karşılamak yoluna gitmektedir. Yalnızca bu ülkeler Türkiye'nin durumuna anlayış göstermekte ve uygun koşullar tanımaktadırlar. Sovyetler Birliği ile bir de Türkiye'de petrol aranması konusu vardır. Sovyetler Birliği'nin petrol konusunda bilgisi ve geliştirilmiş teknolojisi buna olanak vermektedir. Sırası gelmişken şunu da işaret edelim, sosyalist ülkeler sömürüyü kaldırdıkları ve ekonomiyi merkezi planlamaya bağladıkları için «enerji krizi» içinde olmayan, gelişmiş ülkelerdir.

Ama Türkiye'nin dış ilişkilerini bu yönlerde geliştirmesine ABD ve kapitalist Avrupa kaşlarını çatmaktadırlar. Daha bir yıl önce, Türkiye'nin dış ilişkilerini irdeleyen yazı ve konuşmalarımızda IMF'nin, Dünya Bankası ve diğer mali kuruluşların ve onların ardındaki kapitalist devletlerin Türkiye'ye kredi, «taze para» sağlamakta çıkardıkları zorlukların altında politik neden ve amaçlar yattığını belirtmiştik. Şimdi artık açıkça ifade olunuyor ki, Kapitalist ülkeler Türkiye'nin Sovyetler Birliği'ne karşı bir baraj oluşturmasını ve Ortadoğu'da Mısır'a karşı çıkan Arap ülkelerinin yanında değil, İsrail yanlısı bir tavır almasını istemektedir. Ekonomik, mali baskıların altında bu politik nedenler de yatmaktadır.

TÜRKİYE'NİN KOMŞU ARAP ÜLKELERİ VE SOSYALİST DÜNYA İLE İLİŞKİLERİNİ GELİŞTİRMESİ KAÇINILMAZDIR

Yalnızca petrol sorunu açısından değil, genel olarak dış ilişkiler ve dış ticaret açısından Türkiye'nin başta Sovyetler Birliği olmak üzere Sosyalist Dünya ve komşu Arap Ülkeleriyle ilişkilerini geliştirmesi, tarafların çıkarlarına uygundur ve bölgede barış ve güvenliğin güçlenmesine temel bir katkıdır. Çok önemli bir nokta da bu ilişkilerde —ABD ve kapitalist Avrupa ile ilişkilerde olduğu gibi— bağımlılık, baskı, müdahale unsurları olmayışıdır. Bunlar, hak eşitliği, içişlerine müdahale etmeme zemini üzerinde hükümran devletler arasında yer alan ilişkilerdir. Şu noktayı da altını çizerek vurgulayalım ki, emperyalist Batılılar ne denli zorluk çıkarsalar, baskı yapsalar; içeride büyük sermaye sınıfları aynı yönde ne denli direnseler, Türkiye'nin söz konusu ülkelerle ve özellikle de sosyalist ülkelerle ilişkilerini geliştirmesi, sıkılaştırması kaçınılmazdır. Türkiye'nin istediği ve gerektiği gibi sanayileşebilmek için, ihtiyaç duyduğu, istikrarlı pazarlanan politik takıntıları olmayan ucuz ve uzun vadeli krediler ve ileri teknolojiye ihtiyacı vardır. Kendisi kronik bunalım içinde olan kapitalist emperyalist Batı bunları Türkiye'ye geniş ölçüde sağlayacak durumda da değildir, istekte de değildir. Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler ise bu olanakları sağlayacak durumda ve istektedirler.

DÜNYA, YENİ ENERJİ KAYNAKLARINA GEÇİŞ DÖNEMİNDEDİR TÜRKİYE BU GELİŞMELERİ İZLEMEK ZORUNDADIR

Petrol krizi konusunu kapamadan şu noktayı da belirtelim ki, bu krizin oluşma ve gelişmesinde büyük petrol tekellerinin, emperyalist Batılı ülkelerin ve petrol üreten ülkelerin rolü her ne olursa olsun, sorunun altında petrol yataklarının sınırlı oluşu ve çok savurgan bir tüketimle bu yatakların hızla tükenme yolunda bulunması olgusu vardır. Dünya ergeç yeni enerji kaynakları bulma sorunu ile karşı karşıyadır. Dünya yeni enerji kaynaklarına geçiş dönemindedir. Yeni kaynak esas itibariyle, atom enerjisi olacağa benzemektedir. Atom enerjisinin barışçı amaçlar için kullanılışının bugün için tehlikeleri, sakıncaları vardır; bunların zamanla giderilebileceği umulur. Türkiye'nin enerji türünde kullanılmayan büyük su kaynakları ve önemli kömür yatakları vardır, Türkiye bunları bir an önce değerlendirmelidir, ama, enerji üretiminde meydana gelen değişikliklerle de ilgilenmeli, bu gelişmeleri izlemelidir. Temel enerji üretim ve kullanımındaki değişiklikler teknolojiyi, üretimi temelden etkiler; toplumsal evrimde yeni aşamaların olanaklarının açılmasında büyük rol oynar. İnsanlık tarihinin geçmişinde bu olmuştur, gelecekte de olacaktır.

ORTADOĞU

Türkiye'nin içinde bulunduğu ve ilişkilerini geliştirmek istediği Orta Doğu'da durum açıklığa kavuşmuş olmaktan uzaktır. İran istikrarsız, nereye varacağı belli olmayan durumunu koruyor. Şah'a karşı kaymada birleşen devrimci güçler arasında şimdi bir ayrışma ve çelişme görülüyor. Bu da bir ölçüde doğal karşılanır. Şeriatçı güçlerle sola dönük ilerici laik güçlerin Şah'ı devirmede birleşmeleri, ama Şah'tan sonra nasıl bir rejim gerçekleştirileceği konusunda ayrı düşünmeleri anlaşılır bir haldir. Aralarında dış politika konusunda uzlaşma olması, İran'ın emperyalist bağları ve emperyalizmin ileri karakolu olmayı reddetmesi, ABD üslerini kapatması, bağlantısız bir politikaya yönelmesi olumludur, sevindiricidir. Ama şeriata dayalı bir İslam cumhuriyeti üzerinde ısrar edildikçe iç rejim üzerinde bir anlaşmaya ve uzlaşmaya varılması çok zorlaşır, hatta olanaksız olabilir. Şeriata dayalı bir İslam cumhuriyetinin İran'ın ekonomik-sosyal sorunlarını çözebilmesi, ülkeyi ileri, demokratik, kalkınmış bir düzeye ulaştırabilmesi de olanaksızdır. Sola dönük ilerici demokrat güçlerin ve hareketin üstünlük kazanması ve ülkeyi esenliğe çıkarması olasılığı vardır. Bu beklentinin İran'ın toplumsal gerçekliğinde dayanakları da vardır. İran'da çeşitli ulusal topluluklar sorununun gerçekçi, kalıcı bir çözüme kavuşabilmesi de sola dönük ilerici demokratik hareketin ülke siyasetinde egemen olmasına bağlıdır. Bu topluluklar sorunu ve ülkenin barış ve bütünlüğü, zorba, ezici, gözaçtırmayan bir merkeziyetçilik ile değil, toplulukların demokratik hak ve özgürlüklerini tanıyarak gerçekleştirilebilir.

İRAN DENEYİNDEN ALINACAK DERSLER...

İran deneyi ders alınacak iki tespiti ortaya çıkarmıştır. Birincisi büyük kitlesel halk hareketlerinin karşı konulmaz gücüdür. Yıllarca ve yıllarca Şah, İran'da olup bitenlerin olmaması için, kitlesel hareketleri bastırmak için kendine bağlı büyük bir ordu besledi, kadrolarına imtiyazlar, refah sağladı, en modern silahlarla donattı. Ama bu ordu kitle hareketiyle başa çıkamadı; çıkmak şöyle dursun kadroları ortadan silindi, yok oldu. İkinci tespit, oluşan bir devrimci dalganın kalıcı başarıya ulaşabilmesi, kalıcı sonuçlar verebilmesi için sıkı disiplinli, militan, sorunlara geçerli ve gerçekçi çözümler öneren ve önerdiği çözümleri gerçekleştirmeye yetenekli bir örgütlenmeye olan gerekliliktir. Bu da işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin güçlü olması, işçi sınıfı ve diğer ilerici demokratik güçleri toparlayıp örgütleyebilmesi, devrimci hareketi yönlendirebilmesi demektir. İran devrimci hareketinde bulanıklık ve dalgalanma bu konuda eksiklikten doğmaktadır. Bununla beraber İran işçi sınıfı partisi önceden tahmin edildiğinden daha güçlü bir biçimde devrimci harekette yer almıştır ve devrimci süreç içinde hiç kuşkusuz bu gücü daha da artacaktır.

AMERİKA, ARAP DÜNYASINDAN TECRİT EDİLİYOR

Ortadoğu'nun Arap ülkeleri kesiminde de durum istikrara kavuşmuş değil. Bugün için olumlu olan nokta, ABD ile İsrail'in kendi kafalarına göre giriştikleri barış hesaplarının yanlış çıkmasıdır. Mısır Arap dünyasının lideri durumundaydı, İsrail ile savaşa girişen esas güç de Mısır'dı. Onunla anlaşmaya, barışa varıldı mı, İsrail-Arap sorunun düğümü çözülmüş olacaktı. Mısır'ın ardından diğer Arap ülkeleri birer, ikişer aynı hizaya geleceklerdi.

Bu mantığın geçerli bir yanı da var gibiydi. Arap ülkeleri İsrail ile savaştan bıkmışlardı. Filistinlilere de özel bir sevgileri yoktu. Filistin hareketinin devrimciliğinin kendi ülkelerine yansıması olasılığından kaygılıydılar. Filistinlileri ve FKÖ'yü önce Ürdün ülkesinden atmıştı, sonra Lübnan'da istenmez olmuşlar ve Suriye'nin hışmına, kanlı saldırılarına hedef olmuşlardı.

Mısır İsrail ile anlaşmaya varınca Ürdün ile Suudi Arabistan ılımlı bir tavır takınıp Mısır'a karşı sert tepki gösterilmesinde tereddüt ettiler. Arap Red Cephesi bölünür gibi oldu. Ama bu uzun sürmedi. Mısır'a karşı tüm diğer Arap ülkeleri saflarını sıkılaştırdılar. Şimdi Mısır ile diplomatik, ekonomik ilişkiler kesik. Mısır, Arap politik, ekonomik, mali kuruluşlarından çıkarılıyor, ona yapılagelen parasal yardım kesiliyor, Suudi Arabistan Mısır'ın ABD'den alacağı uçakların bedelini ödemeyi reddediyor. Kısacası, Mısır tam kuşatılıp tecrit ediliyor. Onunla birlikte Amerika da Arap dünyasından tecrit edilmiş oluyor.

Arap dünyasının Batı yanlısı, emperyalizmle uzlaşagelmiş tutucu ülkelerinin Mısır'a ve dolayısıyla da İsrail ile Amerika'ya karşı bu vaziyet alışları neden? Bir, kendi kamuoylarından, halklarından çekindikleri için olabilir. İran örneği kitleleri karşıya alarak, onlara rağmen, iktidarda kalınamayacağını, Amerikan desteğinin, bağımlı güçlü ordu beslemesinin bu konuda pek bir işe yaramayacağını gösterdi.

İki, İsrail'in elde ettikleriyle hiç bir zaman tatmin olmadığını ve olmayacağını, güttüğü yayılmacı politika ile Arap halkları ve devletleri

için kalıcı, sürekli bir tehdit oluşturduğunu, Ortadoğu'da Arap dünyasına karşı emperyalizmin koç başı olma işlevini gördüğünü artık iyice anlamış olabilmeleridir.

ORTADOĞU'NUN YENİ GÜÇ DENGESİ VE TÜRKİYE'NİN YERİ...

Şimdi Ortadoğu'da güç dengesinin yeniden biçimlenişi süreci yer almaktadır. Afganistan ve İran'da emperyalizm kayba uğramıştır. Arap dünyasında kazandığı da söylenemez. Yıllarca düşman kardeşler durumunda olan Suriye ile Irak birden bir yaklaşma ve tek devlet olarak birleşme davranışı içine girmişlerdir. Bu gerçekleşirse, Ortadoğu'da önemli bir gelişme demek olacaktır. Suriye'nin ayrıca Ürdün ile bir yakınlaşması vardır. Mısır ile ABD'ye karşı tavır alan Arap devletlerinin Sovyetler Birliği'ne açılımları görülmektedir. En anti-sovyet olan Suudi Arabistan bile bu tavrını değiştirmiş, olumlu bir çizgiye kaymıştır. Mısır'ın kendisine bile kesin kayıp gözüyle bakmamak gerekir. Sedat'ın büyük iç ekonomik sorunları vardır. İsrail ve ABD'ye teslim oluşunda bu sorunlarla uğraşma zorunluğu ve ABD'den alacağı yardımlarla sorunları çözebilme umudu rol oynamıştır. Oysa Mısır'ın sorunları dünya kapitalist sistemi içinde emperyalizme bağımlı olmaktan doğmaktadır ve bu bağımlılığı arttırıcı politikadan elbette derde deva olmaz. Tersine dertleri arttırır. Mısır'da Sedat rejiminin ne kadar sürebileceği tartışılabilir bir konudur.

Ortadoğu'da güç dengelerinin yeniden biçimlenişinde Türkiye'nin yeri ne olacak? Türkiye emperyalizme bağımlıdır, ABD ile, Batı Avrupa ile bağımlı ilişkiler içindedir. Hele şu sıralarda milyarlara varan borçları erteleyebilmek ve yine milyarlara varan yeni kredi ihtiyaçlarını karşılayabilmek için Batılı güç odaklarının onayını almak çabasındadır. Bu güç odakları ise İsrail'den yana, Arap ülkelerine ve Sovyetler Birliği'ne karşıdır ve Türkiye'yi bu yönde etkilemek istemektedirler. Türkiye ise bu etkilemeye karşı koymak durumundadır. Bağımsızlığı da dahil olmak üzere ulusal çıkarları Türkiye'nin Arap ülkeleri ve sosyalist dünya ile ilişkilerini geliştirmeye devam etmesini amirdir.

SALT II

Stratejik silahları sınırlandırma anlaşması, Salt II, nihayet imzalanma evresine geldi. Bilindiği gibi bu noktaya geliş zor oldu. Salt I'in süresinin bitimine kadar ikinci bir anlaşma yapılamadı da, Salt I anlaşmasını bir yıl uzatmak gerekti. «Detant»ın, yumuşamanın derinleşip güçlenmesini istemeyen Amerika sürekli güçlükler çıkardı ve şimdi de tam imzalanma aşamasında, Salt II'nin uygulanıp uygulanmadığının denetimi sorununu ortaya attı.

CASUS UÇAKLARI VE TÜRKİYE: DİPLOMATİK BİR SKANDAL!

İddiaya göre Carter Salt II'nin ABD senatosundan geçmesine, gelecek yılki başkanlık seçimlerinden ötürü büyük önem veriyormuş. Senato ise, İran'daki üslerin kapanması dolayısıyla anlaşma hükümlerine Sovyetler Birliği'nin uyup uymadığının denetlenemeyeceği düşüncesiyle Salt II anlaşmasına karşıymış. Carter çözümü, Kıbrıs'taki İngiliz üssünden kalkacak Amerikan casus uçaklarının Türkiye göklerinden Sovyetler Birliği'ni gözetlemesinde buluyor. Başbakan Ecevit de buna Sovyetler Birliği razı ise «evet» diyor.

Bizce bu olay diplomatik bir skandaldır. İki devlet uzun görüşmelerden sonra bir anlaşmayı imzalama noktasına geliyorlar, tam bu sırada biri diğerine «Kusura bakma, ben senin imzana sadık kalacağına, anlaşma hükümlerine uyacağına inanmıyorum, gel sen benim üçüncü bir devleti kullanarak hava casusluğu yapmama müsaade et» nasıl der, hangi yüzle? Anlaşmaya taraf olmayan üçüncü bir devlete bu teklif nasıl yapılır? Hangi cüretle?

Kanımızca Türkiye'nin cevabı kayıtsız şartsız «hayır» olmalıdır. Casusluk faaliyetleriyle yumuşamaya, barışa katkıda bulunulamaz. Devletler arasında karşılıklı güvene dayalı açık ilişkilerin geliştirilmesidir yumuşamaya hizmet edecek olan. Kaldı ki böyle casus uçuşlarına izin vermek, Türkiye ve Bölge üzerine tehlikeleri çekmektir. Doğu Akdeniz ve Türkiye üzerinde uçuşlar bütün bölgeyi kontrol altına alacaktır ve bir anlaşmazlık, savaş olasılığı çıktığı hallerde bu uçuşlar Türkiye'den savaşa bulaşmaya çıkarılmış bir davetiye olacaktır. Onun için ABD'nin Türkiye havalarında casus uçak uçurtma önerisi hiç dolambaçlı yollara sapılmadan düpe düz reddedilmelidir.

TÜRKİYE ÜZERİNDE YENİ BASKILAR MI?

Son günlerde çıkan haberlere bakılınca Salt II uygulamasının denetimi hikayesinin doğruluğu da kuşkulu bir hal oluyor. Sovyetler Birliği'ne karşı havadan casusluk için kullanılacak uçaklar eski U-2'ler değilmiş, bunlar, başka ad taşıyan yeni geliştirilmiş uçaklarmış. Bunların görev yapabilir hale gelmeleri için daha bir yıl geçmesi gerekiyormuş. Bu tahmin doğru çıkmazsa uçakların kullanılabilirliği daha uzun zaman alabilir. Salt II ise bu ay imzalanacak ve kısa sürede de ABD Senatosu'na getirilecek. Bu durumda Türkiye üzerinden casus uçakları uçurulması konusu ABD'ce en azından zamansız ortaya atılmış oluyor. Yoksa maksat Türkiye'ye bu vesile ile de baskı yapmak, baskı yoluyla onu tam dize getirmek midir?

BARIŞ, SİLAHLAR DENGESİ ÜZERİNE OTURTULAMAZ!

Salt II anlaşması dünya barışına katkıda bulunacak önemli bir adımdır. Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkeler topluluğunun hep savunduğu üzere yumuşama, barış içinde bir arada yaşama ilkesi askeri alanda da yansımalıdır.

Nükleer silahlara sayıca sınırlar koymakla yetinmeyen, nükleer yeni tip silahların geliştirilmesine set çeken, mevcut stokların imhasını öngören, nükleer silahları tümüyle yasaklayan anlaşmalara gidilmelidir. Barış çok tehlikeli silahların dengesi üzerine değil, dünya çapında genel bir silahsızlanma üzerine oturtulmalıdır. Dünya sosyalist sisteminin ve dünyanın tüm diğer barış güçlerinin mücadele ve çabasıyla barışın böyle sağlam bir temele oturtulabileceğine inanıyoruz.

TÜRKİYE - BATI İLİŞKİLERİ

Gerçekten de, emperyalist Batılılar Türkiye'ye bütün baskı yollarını deniyor, Türkiye'yi tam dize getirip teslim almak için. Onların açısından Türkiye dünya kapitalist sisteminin uluslararası işbölümü sistemindeki yerine tam oturmuyor. Türkiye 1960'lardan bu yana ortalama yaklaşık %7'lik bir kalkınma hızı ve daha yüksek bir sanayileşme hızı kaydetmiştir. Sağlıklı ve dengeli bir kalkınma ve sanayileşme olmasa da, Türkiye bunu başarmış, üstelik ağır sanayi alanında da önemli adımlar atmıştır. Bu alanda daha ileri adımlar atmayı ve genel gelişme hızını sürdürmek istiyor. Bu durum, dünya kapitalist sisteminin uluslararası işbölümünde Türkiye'ye bağımlı ve geri bir ülke olarak ayrılmış ve Türkiye'nin de doldura gelmiş olduğu yerin gereklerine, niteliklerine uymuyor.

EMPERYALİZMİN NİYETLERİ VE IMF'İN FORMÜLÜ

Onlara göre Türkiye sanayileşme emellerinden vazgeçmeli tarım ve turizm ülkesi olmalıdır. Sanayide de geri teknolojili küçük hafif sanayi işletmeleriyle yetinmelidir. Daha fazlası içinse, kapıları yabancı sermayeye açmalıdır. O zaman batılı tekeller, çok uluslu şirketler gelir, Türkiye'ye Yakın ve Ortadoğu'ya açılan bir kapı olarak kullanmak üzere Brezilya'ya yaptıkları yatırımlar gibi yatırımlar yapar ve Türkiye'den sözü geçen bölgeye ihracata yönelirler. Böylece Türkiye'den Avrupa'ya işçi göçü durur; Almanların hep istediği gibi, işgücü sermayenin bulunduğu yere gideceğine, sermaye işgücünün bulunduğu yere gelmiş olur; bu işgücü kendi yurdunda daha da ucuz olduğundan Amerikan ve Avrupa sermayesi bu bakımdan da daha kârlı çıkar. IMF bu talepleri bir tek talep halinde de formülleştiriyor: Ekonomiyi iç ve dış rekabete açan, serbest piyasa ekonomisini benimseyin. Bu, ekonomide devlet sektörünün tasfiyesi demektir (IMF'in Kamu İktisadi Kuruluşlarına ilişkin kesin talepleri var); ülkenin gelişme sürecindeki sanayisinin gümrük duvarlarıyla korunmasından vazgeçmek demektir; bu, yabancı sermayeye kapıları sanki kendi ülkesinde yatırım yapıyormuşcasına serbestçe açmak demektir. Kısacası bu, Türkiye'nin emperyalizme bağımlı geri bir kapitalizm olma statüsünü damgalayıp perçinlemek demektir.

Türkiye'ye yapılan taleplerin bir iç mantığı, bütünlüğü vardır. Hükümet uzun süre bunu anlayamadı, veya anlamak istemedi. Türkiye'ye yardım için acil fon kurulması fikri ortaya atılınca Türkiye'de, memnunluk belirtileri görüldü. Acil fon devletten devlete yardımı öngörecekti ve böylece Uluslararası Para Fonu'nun önerdiği, hükümetin imkan bulursa pek de almak istemediği sert önlemler, koşullar atlanabilecekti. Durumu böyle değerlendirmek emperyalist Batı'nın ne yapmak istediğini ve niçin istediğini anlamamak demekti. OECD'ye dahil 17 ülke Türkiye'ye yardım konusunda anlaştı, ama yardımın fiilen gerçekleşmesi için söz konusu ülkelerle ikili görüşmeler yapılması gerekiyor. Bu arada «önce IMF ile anlaşın» direktifi geçerliliğini koruyor ve bu konularla anlaşmaya gidiliyor.

Batı tarafından Türkiye'ye sert koşulların çıplak birer yumruk gibi indirilmesinin ikinci nedeni —petrol krizine ilişkin olarak belirttiğim gibi,— Türkiye'nin dış ilişkilerinde Batı'nın istemediği yönlerde gelişmeler göstermesidir. Batı'nın arzuladığı ekonomik mali ambargonun bir nedeni ve amacı da Türkiye'nin sosyalist dünya ve Arap ülkeleriyle —özellikle de birincilerle— yakınlaşmasına set çekmektedir. Eğer birinci koşul yerine gelir, dünya kapitalist sisteminin uluslararası işbölümü çerçevesinde Türkiye, emperyalizme bağımlı, tarıma ve turizme

dayalı, gerçek anlam ve ölçüde sanayileşmemiş geri bir kapitalist ülke olma rayına tam oturursa, dış politikada dünya sosyalist topluluğuna ve Arap ülkelerine yakınlaşması, onlarla ilişkilerini geliştirmesi de durur. Kabul ettirilmek istenen ekonomik koşul ve önlemler böyle politik sonuçları da içermektedir.

BATI'NIN BİZE DAYATTIĞI REÇETELER KABUL EDİLEMEZ!

Bu yaptığımız tahlilin mantığından muhalifi sonuçlar da çıkmaktadır. Emperyalizmin boyunduruğundan kurtulup tam bağımsızlığa kavuşacak Türkiye, emperyalist Batı'lı ülkelerden gayri ülkelerle —dünya sosyalist topluluğuyla, ilerici, anti-emperyalist Arap ülkeleri ve diğer 3. dünya ülkeleriyle— ilişkilerini geliştirmek durumunda, hatta zorundadır. Bağımsız gerçek kalkınmada ülkenin öz kaynaklarına dayanmak esas olsa da, hiç bir ülke dış dünyadan uzun zaman kopmuş kalamaz. İç dinamiklerine uygun dış dinamikleri kullanmak zorundadır. Türkiye'nin bağımsız, halktan yana, hızlı sanayileşme ve kalkınması için uygun dış dinamikler ise dış ilişkilerin sözünü ettiğimiz yönlerde gelişmesidir. Hükümet bu tercihi yapmalıdır. Türkiye'yi gerçekten hızlı kalkınma yoluna sokmak istiyorsa, işçi emekçi halk kitlelerine, ilerici demokratik güçlere verdiği sözleri yerine getirmek, kitle tabanını korumak istiyorsa, bunu yapmalıdır. Hükümet şunu da unutmamalı ki IMF'in sözcülüğünü ettiği emperyalist Batılıların önerileri, yardımları Türkiye'nin temel kalkınma sorununa ve buna bağlı ikincil sorunlara çözüm değildir. Türkiye'nin ticaret ve ödemeler dengesi açığını kapamasının geçerli ve gerçekçi yolu ihracatı arttırmaktır. Ama Türkiye'nin elinde ihraç edemediği stoklar yoktur. Ancak iç tüketim kısılarak ihracat arttırılabilir. Bu da sağlıklı bir durum değildir ve tüketimi kısmanın bir sınırı vardır. Açıkları kapamanın tek yolu ihraç edilecek mal çeşidi ve miktarını arttırmaktır. Bu da, sanayileşmeyi, yavaşlatmak, kalkınma hızını düşürmekle, yani Batı'nın bize dayattığı reçete ile elde edilemez.

BÜYÜK SERMAYENİN ÇIKARLARI EMPERYALİZMİN EMELLERİYLE BÜTÜNLEŞMEKTEDİR

Çok dikkat çekicidir ki, IMF ile görüşmelerin kızıştığı, önerilerin tartışıldığı günlerde özel sektör de gazetelerde yayınladığı ilanlarla, tutumunu kamuoyuna açıkladı. Uluslararası Para Fonu'nun görüşlerini paylaşıyor, önerilerini destekliyoruz demeden, dileklerini açıkça belli ettiler. Yerli özel sektör de ekonominin iç ve dış rekabete, pazar ekonomisine ve yabancı sermayeye açılmasından yana, «Devletin müdahale etmesine» karşıdır. Ona göre toplumda temel güç ve gerçek çıkar yol özel sektördür. Dünyanın tüm gelişmiş ülkeleri bu yoldan kalkınmıştır, başka yol yoktur.

Bu görüşlerden bir kez daha ortaya çıkıyor ki, özel sektör somut ayrıntılı «önlemler» ötesinde, temel ekonomi görüşünde de Uluslararası Para Fonu ile aynı çizgi üzerindedir. Ekonomide devlet sektörünün tasfiye edildiği, gümrüklerin serbest ticarete açıldığı, yabancı sermayenin tüm serbestliğiyle ülkeye girdiği koşullarda, ilanları veren tekelci sermaye kesimi uluslararası büyük tekellerle iyice sarmaş dolaş olacaktır; elbirliğiyle küçük ve orta sermaye ve işletmeleri bir bölümü ile tüm tasfiye ederek, bir bölümü ile de tekellere bağımlı yan sanayi haline dönüştürerek ulusal ekonomi üzerinde tam egemenlik kurmaya gideceklerdir.

Büyük sermaye kendisi için başka çıkış yolu görmemektedir. Yabancı sermayeye karşı durmak, ulusal pazara egemen olup yabancı sermayeyi dışlamak, Türkiye'nin bağımsız sanayileşmesini sağlamak büyük özel sermayenin tasarıları arasında değildir. Emperyalizm aşamasındaki kapitalist dünya koşullarında bunu başaracak güç ve yetenekte de değildir.

İşte bu noktada emperyalizmle büyük burjuvazinin çıkarları ve buna bağlı olarak da görüşleri, emelleri, davranışları bütünleşmektedir. Ve bu noktada tüm yurtsever, ilerici, demokrat, sol güçlerin, işçi ve emekçi kitlelerin büyük tekelci sermayeye ve onun işbirliği ettiği ve işbirliğini daha da perçinlemek istediği emperyalizme karşı örgütlü birleşik mücadeleyi geliştirmek ve güçlendirmek gereği gündeme gelmektedir.

BÜYÜK SERMAYENİN SINIFSAL SEÇENEĞİ, TÜRKİYE'NİN ULUSAL SEÇENEĞİ DEĞİLDİR!

Büyük sermaye paralı ilanlarında «hür teşebbüsten başka yol yoktur. Bütün gelişmiş ülkeler bu yoldan kalkınmıştır» derken, aslında, kapitalizmden başka yol yoktur demek ve kapitalizmden daha ileri aşamadaki gelişmiş ve gelişmelerini istikrar içinde sürdüren sosyalist ülkeleri göz ardı etmek, unutturmak istemektedir. Böylece büyük sermaye kendi sınıfsal seçeneğini dile getirmektedir. Bu onun sınıfsal seçeneğidir ama, Türkiye'nin ulusal seçeneği değildir; işçi emekçi kitlelerin yurtsever demokratik güçlerin seçeneği de değildir. Seçenek olmamanın ötesinde, «hür teşebbüs» düzeni, yani kapitalizm, Türkiye ve benzeri emperyalizme bağımlı ülkeler için kapalı bir yoldur. Türkiye ve tüm yoksul bağımlı ülkeler sonunda sosyalizmi hedef alan yoldan kalkınabilirler. Emperyalizme ve onun iş ortağı yerli büyük burjuvaziye karşı mücadele veren kitleler bu gerçeği her gün daha yakından görmekte, sosyalizm için mücadele çizgisine daha yaklaşmaktadırlar.

GÜNCEL GÖREV, İŞÇİ SINIFININ POLİTİK BİRLİĞİNİ SAĞLAMAKTIR BU KONUYU POLİTİK TİCARET METAI HALİNE GETİRMEK CİDDİYETSİZLİKTİR

Kitlelerin devrimci çizgide nesnel koşulların itelemesiyle gelişen hareketi vardır. Bu hareketin güçlenmesi, etkinliğini arttırması, sonuç almaya doğru yönelmesi için hareketin, sağlıklı bütün kesimleriyle birlikte bütünleşip örgütlü birleşik güce dönüşmesi gerekir; bunun için işçi sınıfının politik birliğini sağlamak güncel görevdir. Yalnız burada bir noktanın önemle altını çizmekte yarar vardır, Birlik, dağınık güçleri birleşik örgütlü güce dönüştürmek konuları politik ticaret metaı haline getirilmemelidir. Politika ticareti her konu ve biçimde çirkindir, ocersizdir, birlik konusunda büsbütün öyle. Birlik sözünü ağzından düşürmemeyi kendinin propagandası için araç olarak kullanmaya kalkmak, dikkatleri çekmek, kendini sol kanada kabul ettirmek için birlik konusunda göze çarpıcı, ama kof girişimlerde bulunmak en hafif bir deyimle ciddiyetten yoksun olmaktır.

İŞÇİ SINIFI HAREKETİ İÇİN DOĞRU VE GEÇERLİ BİR TEK ÇİZGİ VARDIR

Saman alevi gibi bir an parlayıp dikkati çekecek, ama hemen sönüp sonuç vermeyecek kof davranışlarla birlik sağlanmaz, ancak lafazanlığı edilir. Verili bir zaman bölümünde verili somut koşullarda bilimsel sosyalist açıdan, işçi sınıfı hareketi için bir tek doğru, geçerli politik çizgi, strateji vardır. Bu nedenle ergeç birleşme, tekleşme, bilimsel sosyalizme gerçekten benimsemiş, özümsemiş olanlar için kaçınılmazdır. Bunu çabuklaştırmak için bütün konular ve sorunlar açık zihniyet ve açık yüreklilikle köklerine kadar inilip irdelenir, tartışılır ve üzerinde mutabık kalınan sonuçlar saptanır, kabul edilir. Küçük dükkancılık hesaplarına, puan mı kazanıyorum, puan mı kaybediyorum kaygılarına düşmeden yapılması gereken budur.

ANTİ-EMPERYALİST, ANTİ-FAŞİST MÜCADELEDE KİTLE ÖRGÜTLERİNİN ÖRGÜTSEL BÜTÜNLÜKLERİNİ KORUMAK, GELİŞTİRMEK ŞARTTIR

Birliğin ve örgütlü birleşik güç oluşturmanın ivedi gündem maddesi olduğu günümüzde kitle örgütlerinin bütünlüğünü korumak ayrı önem taşımaktadır. Kitle örgütleri, sınıfsal, kitlesel mücadelenin örgütleyicisi ve kaldıraçları oldukları ölçüde önemli işlev görürler. Bu işlevi görebilmek için örgütsel bütünlüklerini korumaları ve geliştirmeleri şarttır. Oysa bugün kitle örgütlerinin örgütsüzlüğe, bölünmeye itildikleri esefle gözlenmektedir.

Bu durum, faşizme karşı mücadele bakımından da ciddi olumsuzluklar doğurmaktadır. Emperyalizme ve faşizme karşı mücadele, en geniş kitlelerin örgütlü direnişi ile ancak başarıya ulaşabilir. Emperyalizme ve faşizme karşı mücadele sınıfsal ve kitlesel düzeyde geliştirilecek bir mücadeledir. Çünkü emperyalizm ve faşizm tehlikesinin kaynağı sınıfsaldır; dayanağı sınıfsaldır.

İşçi ve emekçi kitlelerin mücadeleye en geniş kesimleriyle ve etkin olarak sokulmasını sağlayacak, onların kitle örgütleridir, sendikalarıdır. Kitle örgütlerinin ve sendikaların çözülüp dağılmalarına sebep olmak, işçi ve emekçi kitlelerin mücadelede güçsüz düşürülmesidir.

Kitle örgütünü bütünlüğünü koruyarak, bir bütün olarak demokratik mücadele çizgisinde geliştirmek yerine, ne yapıp edip yönetimi ele geçirmek, geçirdikten sonra da örgüt kaynaklarını kendi gurupçu maksatları için kullanmak, diğer gurupları tasfiye etmek eğilimi günümüzde ağır basıyor. Yönetimi ele geçiremeyenler veya geçirmişken sonra kaybeden kimi guruplar da örgütten ayrılmak ve yeni bir örgüt kurmak girişimi gözleniyor. Her politik gurup kendi kitle örgütünü, sendikasını kurma yoluna giderse kitle örgütleri çözülüp dağılarak atomik hale dönüşürler.

İLERİCİ SENDİKAL HAREKETİN BÜTÜNSELLİĞİNE SAHİP ÇIKMALI VE ONA «PARTİ» İŞLEVİ YÜKLEMEKTEN TİTİZLİKLE KAÇINMALIYIZ

İşçi sınıfımızın ilerici sendikal hareketi böyle bir tehlike ile karşı karşıyadır. Bu olmamalıdır.

Bir taraf tasfiyeden vazgeçmeli öbür taraf kopup ayrı örgütlenmeden, veya, örgüt içinde kalıp örgütsel bütünlüğü ve bir bütün olarak gelişmeyi köstekleyen dar gurupçu taktik ve davranışlardan vazgeçmelidir. Her görüş ayrılığı çıktığında ayrı örgütlenmelere gitmek, sonunda örgütlerin tasfiyesi ve son derece etkisizleşmesi noktasına varır. İleri sendikal hareket bu

akıbetten kurtarılmalıdır; aksi hal burjuvazinin hesap ve çıkarlarına denk düşer.

İlerici sendikal hareketi tehdit eden diğer bir tehlike de sendikal örgütlenmeye politik Parti işlevleri yüklenmesidir. DISK'in içinde belirli bir sendika sayısının DİSK'ten kopma durumuna gelmesinde böyle bir anlayışın rolü vardır. İşçi sınıfının ekonomik ve politik hareketleri açısından bu tehlikeli yanlış bir daha tekrarlanmamalıdır. Burjuvazi Türkiye'de solun parçalanmış olduğu konusunu sürekli işlemekte ve bu görünümü geliştirip vurgulamak yönünde çeşitli girişimlerden, tertiplerden geri durmamaktadır. Oysa bu bölünmüşlük görünümü bir yana işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi, yani işçi sınıfımızın partisi gerçekte vardır, var olduğunu bölünmüşlük iddiasında bulunanlar da bilmektedir.

Dünyada ve her ülkede, verili durum ve koşullara göre, bilimsel sosyalist açıdan tek doğru çizgi, strateji vardır ve bu çizgi ergeç kendini kabul ettirir, işçi sınıfı hareketi haline gelir. Türkiye'de de bu böyle olacaktır.

ÖZEL SEKTÖR HÜKÜMETİ DEVİRMEK Mİ İSTİYOR? NEDİR GERÇEK AMACI?

Konuşmamızın seyrinde böyle geniş bir kavis çizdikten sonra tekrar özel sektörün paralı ilanlarına dönelim. Nedir amaçları, hükümeti düşürmek mi? Hükümetin kıl payı ile iktidarda kaldığı, ha düştü düşüyor spekülasyonlarının yapıldığı günlerde özel sektörün saldırıya geçişi ilkin böyle bir ihtimali, hükümetin düşürülmek istendiği ihtimalini akla getiriyor. Ama üzerinde biraz düşünüldüğünde akla başka ihtimaller de geliyor. Hükümet düştüğü taktirde hemen bir yenisinin kurulması kolay olmayacağına, Sadi Irmak hükümeti deneyiminin tekrarlanması da istenmeyeceğine göre, sanırız ne dış çevreler, ne de iç sermaye çevreleri şu günlerde hükümeti devirmek yolunu seçmezler. Yerli büyük sermayenin istekleriyle Uluslararası Para Fonu'nun ve dolayısıyla tüm Batılı mali kuruluşların ve devletlerin istekleri üst üste çakıştığından, amaç hükümetin aynı doğrultuda dıştan ve içten sıkıştırılması, isteklerin kabulünün sağlanması olabilir. Son haftanın gelişmeleriyle sağlanmıştır da.

DEVALÜASYON YA DA «SIKINTININ HAKÇA DAĞITIMI»!

Son haftanın gelişmeleri hükümetin son direniş noktasının kırıldığını gösteriyor. Hükümet çoktan IMF'in istemlerine boyun eğmişti de, görünümü biraz olsun kurtarmak istiyordu. Bunu dahi IMF'e kabul ettiremedi ve «stand-by» antlaşması imzalanmadan önce devalüasyon yapıldı, «katlı kur» adı altında. Aradaki fark, Türk lirası karşılığı döviz olarak tek bir kur değil, kullanım yerlerine göre değişik birkaç kur saptanmasıdır. Hükümetin başarısı (!) Bundan ibarettir. Ekim seçimlerinden sonra bu defa adıyla sanıyla bir devalüasyon gelmesi de beklentiler arasındadır. Türkiye ardı ardına devalüasyonlar dönemine girmiştir. Başbakan şimdi sıkıntının hakça dağıtımından söz etmektedir. Gelirin hakça dağıtımının olmadığı bir toplumda sıkıntının hakça dağıtımı nasıl olur? Özveriden söz ediyor başbakan! Kimin için özveri? Büyük sermaye için mi? Büyük sermayenin özveride bulunduğu nerede görülmüş? Yayınlanan verilere göre 1978'de büyük sermaye rekor kârlar elde etmemiş mi?

Büyük sermaye, iş çevreleri devalüasyonu ve KİT ürünlerine zamları olumlu karşıladılar. Büyük sermaye örgütlerinin sözcüleri hemen ardı ardına onaylarını belirttiler. Bu da, emperyalizmali kuruluşları ve ardındaki Batı'lı kapitalist devletler ile yerli büyük sermayenin istemlerinin ne denli üst üste çakıştığını bir kez daha göstermektedir.

EMPERYALİZMİN VE YERLİ BURJUVAZİNİN CHP İKTİDARINDAN CİDDİ BİR ŞİKAYETİ YOKTUR

Hükümetin hiç mi düşme ihtimali yok? Var ama, güçlü bir ihtimal değil. Hükümet o kadar kıl payı bir destekle iktidarda duruyor ki, meclis aritmetiğinde dayandığı oylar o kadar istikrarsız ki, rasiantısal nedenlerle de meydana gelebilecek bir oy farkıyla bile iktidarı yitirebilir. Böyle sürprizler olmazsa, hükümetin Ekim seçimlerine kadar yerinde kalması beklenir. Erken seçim senato kısmi seçiminden sonra gündeme gelebilir, seçim sonuçlarının durumuna göre.

Demirel hükümeti düşürme tutkusuna iyice saplanmış, ama üçüncü bir milliyetçi cephe koalisyonu istemiyor. Şimdilerde erken seçime gidilirse, tek başına iktidar olabilecek kadar oy alabileceğini hesaplıyor.

Demirel ve AP'nin tutumu bu olmakla beraber, sözcüsü oldukları büyük sermaye sınıfının onlar kadar CHP'den mutlaka ve hemen kurtulma çabasında olduğu söylenemez. Gerçi genel olarak dünyada sosyal demokrasi ve özgün olarak Türkiye'de «demokratik sol» CHP büyük sermayenin birinci «iktidar partisi seçeneği» değildir. Üstelik Amerikan burjuvazisi ile bizim yerli burjuvazi, sosyal demokrasinin «radikalizm»inden ürkerler. Hiç kuşkusuz Türkiye'de CHP yerine AP'yi iktidarda görmeyi yeğlerler. Ama öte yandan bir bucuk yıllık CHP iktidarlarından ciddi bir şikayetleri de yoktur. Bu iktidar, özellikle başbakanı, bazı konularda biraz direnir gibi oluyor, biraz baskı, zorlama gerektiriyorsa da eninde sonunda istenilen hizaya geliyor.

Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle ilişkilere gelince, emperyalist Batı ülkeleri bundan hoşlanmamakla beraber, şu da bir gerçektir ki, bu ilişkileri başlatmak şimdiki iktidarın işi değildir. Sovyetler Birliği'nden büyük kredi almayı ve onların teknik yardımıyla ağır sanayi işletmeleri kurmayı 1970'den önce Demirel hükümeti başlatmıştır. Sovyetler Birliği ile Bulgaristan'dan, elektrik enerjisi alınması durdurulsa veya o ülkeler vermeyi reddetseler, bunun ucu en önce ve en çok sanayicilere dokunur. Daha önce de belirttiğimiz gibi, Türkiye kapitalizmi için başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkelerle ilişkileri geliştirmek nesnel ekonomik bir zorunluluktur.

Yerli büyük sermaye ve emperyalist odak ve devletler CHP iktidarını ve ekonomiyi kontrol etmek ve dizginlemek için ellerinden geleni yapacaklardır. Bilindiği gibi IMF yeşil ışık yakıp kredileri fiilen de vermeye başladıktan sonra Türk ekonomisini her üç ayda bir denetleyip bir rapor hazırlayacaktır. Emperyalizme bu da yetmiyor ki acil yardıma katılacak 17 ülke de Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) çerçevesi içinde bir denetleme programı ve komitesi hazırlığı içinde görünüyorlar.

Hükümetin bu «önlemler»e karşı hiç sesi çıkmıyor. Bu koşullar ışığında dış ve iç büyük sermaye hükümeti devirmeyi neden dert edinsin? Şimdi hissedilen «dar boğazlar» Demirel iktidarda kalsaydı da aynı şiddetle hissedilecekti ve bugün Ecevit gidip Demirel gelse durum yine dünya kapitalist sisteminin mantığı içinde seyrine devam edecektir.

HÜKÜMETİN İÇ POLİTİK TUTUMU

Kredi, taze para, IMF patırtısı içinde hükümetin iç politikası son zamanlarda arka plana itilmiş görünse de, bu politika anti-demokratik özünü koruyor. Varolan yasaları değiştirerek demokratik hak ve özgürlükleri ciddi ölçülerde kısıtlamayı amaçlayan yasa tasarısı birkaç gün önce komisyonda kabul edildi. Bunlara, kolluk kuvvetlerinin baskıcı etkinliğini arttıracak yasa tasarıları da eklenecek. Böylece —Başbakan açıkladı— sıkıyönetim kalktığında aynı sıkı önlemler alınabilecek. Bir başka deyimle, askeri yönetim kalktığında, ilan edilmemiş bir «sivil sıkıyönetim» yürürlüğe konulabilecektir. Başbakan demokratik hak ve özgürlüklerin, «özgür-

lükçü hukuk devletinin korunması zorunluluğundan sık sık söz eder, ama gerçekte seçtiği yol demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlanmasıdır. Sıkıyönetim konusunda durum böyle olmadı mı? Ecevit ve partisi muhalefetteyken o kadar karşı çıktıkları sıkıyönetimi iktidara gelince kabullendiler, giderek kapsamını da genişlettiler. İkinci adımda sıkıyönetimin kapsamının Doğu illerinin önemli bir bölümünü içine alma yönünde genişletilmiş olması ayrıca dikkat çekicidir.

CHP HÜKÜMETİ ANTİ-DEMOKRATİK BİR TUTUM İÇİNDEDİR

Politik demokratikleşme sürecinin geliştirilmesi bütün Türkiye için güncel ve ivedi bir görevdir. Ama bu görev Doğu ve Güneydoğu bölgesi için daha da güncel, daha da ivedidir. Irkçı, şoven milliyetçiliğe dayanan baskılar, kışkırtma ve tertipler, bu bölgede sürekli yoğunlaştırılmaktadır. Bu baskılara karşı çıkmak demokratlığın bir gereğidir. CHP hükümeti sıkıyönetimi Doğu ve Güneydoğu illerine yayarak bu konuda da anti-demokratik bir tutum içinde olmuştur.

Öte yandan bu soruna burjuva milliyetçiliği ile yaklaşan «sol» görünümlerle milliyetçilik yapanlar da vardır. Bu konuyu «sol» içinde açık arttırmaya çıkaranlar, hatta seçim propagandalarının bir aracı olarak kullanmak isteyenler de vardır. Bu soruna böyle görüşlerle ve hesaplarla yaklaşanların bilimsel sosyalizmle yakından uzaktan ilgileri olmadığı açıktır.

SOSYALİSTLER, DOĞU VE GÜNEYDOĞU'NUN SORUNLARINA BİLİMSEL SOSYALİZM İLKELERİNDEN ÖDÜN VERMEDEN YAKLAŞIRLAR

Partimiz Türkiye İşçi Partisi bilimsel sosyalist bir Partidir. Ülkenin ve toplumun tüm sorunlarına olduğu gibi bu soruna da bilimsel sosyalizm açısından bakar. Bilimsel sosyalizm ilkelerinden ödün vermeden bakar. Birlik ve bütünlüğün zora dayanarak değil, özgür irade ile gönülden seçilip kabul edilerek, eşitliği, kardeşliğe, özgürlüğe dayandırılarak gerçekleştirilip pekiştirileceğine inanır. Doğu ve Güneydoğu bölgesinin özgül çelişki ve sorunları ancak işçi sınıfının iktidarında, sosyalist düzende tüm ve nihai olarak çözülecektir. Ama bugünden yarına kazanılacak mevziler de vardır. Baskıların kaldırılması, politik demokratikleşmenin sağlanması, demokratik hakların geliştirilmesi için mücadele günceldir, ivedidir.

SOSYAL DEMOKRASİ KENDİ SINIFSAL KONUMUNU, İŞÇİ SINIFINA KARŞI TUTUMUNU 1 MAYIS DOLAYISIYLA BİR KEZ DAHA ORTAYA KOYDU

Hükümet Doğu illerine karşı böyle anti-demokratik bir politika izlerken, kendi sınıfsal konumunu ve işçi sınıfına karşı olumsuz, hatta düşmanca tutumun 1 Mayıs dolayısıyla ortaya koydu. Sorumluluğu sıkıyönetim komutanlığına yükleyerek hükümet kendisini sorumluluktan kurtaramaz. Sıkıyönetim komutanlıkları Başbakan'a bağlıdır ve yapılacak işler eşgüdüm toplantılarında görüşülmektedir.

«Sıkıyönetim komutanlığının yetkisi dahilinde idi, lüzum gördü, 1 Mayıs'ın kutlanmasını ve o gün sokağa çıkılmasını yasakladı» diyerek de yapılan işlem haklı gösterilemez. Yetkilerin kullanılışının insan haklarına saygılı bir hukuk anlayışına, makul gerekçelere dayanması gerekir. Yetkilerin kullanılışında keyfiliğe yer yoktur. 1 Mayıs yasaklamalarının ise hukuk anlayışının ve mantığın kabul edebileceği hiç bir gerekçesi yoktur.

1 MAYIS İŞÇİ SINIFIMIZIN, MÜCADELESİ, KANI VE CANIYLA KAZANDIĞI BİR «MÜKTESEP HAK»TIR!

1 Mayıs yüzyıla yakın bir zamandır bütün dünyada işçi sınıfının mücadele, uluslararası dayanışma ve birlik günü olarak kutlanan bir gündür. Yurdumuzda da 1 Mayıs kutlamalarının I. Dünya Savaşı'ndan öncesine kadar uzanan Ulusal Kurtuluş Savaşı yıllarında devam eden uzun bir geçmişi vardır. Anti-demokratik hükümetlerin baskısıyla uzun yıllar ara verildikten sonra, işçi sınıfı 1976'da bu günü kutlama geleneğini canlandırmış ve o yıldan beri 1 Mayıs düzenli ve görkemli törenlerle 1 Mayıs Alanı'nda kutlana gelmiştir. 1 Mayıs 1977 kanlı olayları konusunda işçi sınıfı ve emekçi kitleler hükümetten davacı durumundadırlar, provokatörlerin kanlı katillerin meydana çıkarılmasını ve adalete teslimini beklemektedirler. 1978 1 Mayıs'ı çıkarılan bütün olumsuz kışkırtıcı söylentilere rağmen yine son derece düzenli ve görkemli biçimde kutlanmıştır. 1 Mayıs, işçi sınıfının uluslararası ve ulusal geleneğinde olan ve işçi sınıfımızın uzun mücadelesi ve verdiği şehitlerin kanıyla kazandığı bir «müktesep hak»tır.

Görülüyor ki, 1 Mayıs 1979 kutlamasının yasaklanması «müessif olay çıkabilir» bahanesine dayandırılamaz. Sıkıyönetimin olmadığı İzmir'de gerekli ve yeterli önlemler alınabiliyorsa, sıkıyönetim altındaki İstanbul'da haydi haydi alınırdı. Alındı da. Televizyon ekranlarından gördük. İstanbul tanklar, top'lar, gemiler, helikopterler ile havadan, karadan, denizden adeta abluka altına alındı. Sanki bir iç savaş durumu vardı.

1 Mayıs İstanbul'da kutlansaydı hiç bir «müessif hadise» çıkmayacaktı. Ama emperyalist odaklar, işbirlikçisi büyük sermaye ve onların iktidarları, politikacıları için «müessif hadise» işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin 1 Mayıs'ı böylesine görkemli biçimde kutlamalarıydı, sınıfsal güçlerinin ortaya koymalarıydı. Bu, önlenmeliydi. Onlarınkinden daha büyük bir karşı güç gösterisi yapılmalıydı. İşçi sınıfına, kendi kavillerince, «haddini bildirme»liydiler.

İŞÇİ SINIFIMIZIN PARTİSİ TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ HER HAL VE ŞARTTA GÖREV BAŞINDADIR

Toplumlarda sınıf mücadelesi zaman zaman belli bir olay, bir durum, belli kişiler üzerinde yoğunlaşır, oradan sivri uç verir.

Yakın tarihte bunun örnekleri vardır. 1 Mayıs'ın kutlanması konusu da Türkiye çapında böyle bir anlam kazandı. Sorun «müessif hadise» çıkıp çıkmaması değildi. Temeldeki emek-sermaye çelişkisinde sınıfsal bir güç gösterisiydi. 1 Mayıs'ın İstanbul'da 1 Mayıs Alanı'nda kutlanması geleneği kırılarak işçi sınıfı geriletilmeli, kolu bükülüp indirilmeliydi. 1 Mayıs yasaklamaları, İstanbul'da sanki bir iç savaş varmış gibi alınan önlemler, olay sancağının 1 Mayıs Alanı'na dikilmesi temelinde sınıfsal olan böyle bir güç gösterisinin yüze vurmuş belirtileriydi. 1 Mayıs yasaklamaları işçi, emekçi sınıfların demokratik haklarına, kazanımlarına karşı bir saldırıydı.

Demokratik hak ve özgürlükler her hal ve şartta sahip çıkılır kullanılırsa vardır, yoksa kağıt üzerinde güzel sözlerden ibaret kalır. Demokratik hak ve özgürlükler pasif bir beklenti içinde gerçekleşmez, akıllı, tutarlı, ilkeli mücadele ile gerçekleşir. 1 Mayıs yasaklarına karşı çıkmak, yurttaşlığın «uyanık bekçilik» görevi olduğu gibi, işçi sınıfımızın bilimsel sosyalist partisi olarak işçi, emekçilerimize karşı da sınıfsal sorumluluğumuz ve görevimizdi.

Partimiz Türkiye İşçi Partisi, her hal ve şartta görev başındadır.

Türkiye İşçi Partisi Merkez Gençlik Bürosu tarafından hazırlanan

Gençlik Hareketlerinin Yakın Geçmişi ve Bugünü Konulu Toplantı Ankara'da Başarıyla Sonuçlandı

Partimiz Merkez Gençlik Bürosu'nca düzenlenen «Gençlik Hareketlerinin Yakın Geçmişi ve Bugünü» konulu toplantı, Ankara'da Çankaya İlçesi Lokalinde yapıldı.

İki bölüm halinde düzenlenen toplantının birinci bölümünde, 1960'taki gençlik hareketinin özellikleri ve sonrasındaki gelişmeler, Türkiye İşçi Partisi Gençlik Kolları, FKF (Fikir Kulüpleri Federasyonu), Dev-Genç, Parti dışı politik akımların gençlik hareketindeki yeri, gençlik hareketi ve terörizm, SGÖ (Sosyalist Gençlik Örgütü) konuları, ikinci bölümünde ise 12 Mart dönemi sonrasındaki gençlik hareketleri, örgütlenmeler, eğilimler ve eylem alanları açısından bugünkü durumun tahlili, örgütlenmelerin yakın geçmişle bağlantıları ve süreklilikleri, GENÇ-ÖNCÜ konuları gündeme getirildi.

«Bugün Türkiye İşçi Partisi'nin genç üyelerine düşen görevler nelerdir? Parti - Gençlik ilişkileri, eski TİP döneminde var olan eksiklikleri de dikkate alarak bugün nasıl olmalıdır? Partililer örgüt içinde ve dışında diğer gençlerle ilişkilerinde nelere dikkat etmelidirler?» sorularının ortaya atıldığı ve geniş bir biçimde tartışıldığı toplantıya, 1960'tan bu yana ilerici gençlik hareketinin oluşmasına katılmış, buna öncülük etmiş partililer katıldı.

1968'lerden başlayarak gençlik içinde gelişme zemini bulan terörist hareketlerin irdelenmesi yapıldı, günümüze ilişkin sonuçlar çıkarıldı. Toplantıda, gençlik hareketinin, ancak işçi sınıfının politik hareketi doğrultusunda sağlıklı bir gelişme gösterebileceği, politik hareketin yörüngesinden sapan eğilimlerin gençliği maceracılığa iteceği ve burjuvazinin yedeğine sokma sonucunu doğuracağı, burjuvazinin bu sonucu sağlamak için özel bir çaba harcadığı gerçeği ortaya konuldu.

Toplantının sonuçları, ileride bir broşür halinde yayınlanacaktır.

17 Haziran 1979... Parti Gecesi:

Yeni bir ahlak, yeni bir kültür, yeni bir sanat!

Sazımızla, sözümüzle sıkılmış bir yumruk gibiyiz...

17 haziran 1979... Ankara Selim Sırrı Tarcan Spor Salonu. Hınca hınç bir kalabalık. Burjuvazinin, çalışmayan havalandırma sistemi. İnsanlar kan ter içinde... Burjuvazinin, hiçbir gösteri için yeterli olmayan, halkımızın hiçbir spor ve kültür gereksinimini karşılayamayacak, çürümüş, yoz sistemi!... Ve bunca yozluk, bunca yetersizlik içinde pırıl pırıl parlayan, işçi sınıfı partisinin kendi sınıf kültürünü geliştirme yolunda yükselttiği gür ses, görkemli gösteri!

Öyle bir gece ki; işçi sınıfıyla sanatçıları, sanatçılarla konukları, konuklarla görevlileri, görevlilerle Parti bayrağını birbirinden ayırmak mümkün değil. Yılların Ruhi ustasıyla İşçi Kültür Derneği korosu iç içe girmiş. Coşkulu, namuslu sanatçı Timur arkadaşla 1 Mayıs marşı, 1 Mayıs marşıyla 1 Mayıs bilinci özdeş. Zeliha bacının pırıl pırıl sesiyle, tarihin en yaratıcı sınıfını birbirinden ayıramazsınız. Genco! Sınıfımızın kültür savaşçısı... Beyninin ve yüreğinin ışığını akıtıyor gönüllere. Mümkün mü, Genco, Zeliha, Timur, Ruhi ustayla sınıf bilincini birbirinden ayırmak! Mümkün mü, bu coşan, çağlayan, gürül gürül akan, yıllardır, yüzyıllardır durmaksızın akan ve sonunda denize mutlaka kavuşacak olan ırmakla, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm kavgasını birbirinden ayırmak! Seyirciyle İşçi Kültür Derneği korosunu kim ayırabilir ki birbirinden? O İşçi Kültür Derneği ki, yoz burjuva kültür ve sanat değerler sistemine karşın, sınıfının su katılmamış yaratıcılığını geliştirmektedir. Tarihin derinliklerinden, mücadelenin ateşboylarından süzülüp gelen bir başka sanat coşkusunu, bir başka estetiği, çok daha başka bir ahlâkı ve kültürü yeniden yorumlayıp biçimlendirmekte, günümüze iletmekte, bilincimizin aydınlığına çıkarmaktadır. Nasıl ayırabilirsiniz ki İşçi Kültür Derneği'nin yükselen sesiyle, dalgalanan bayrakları, o bayraklarla mücadelede şehitlerimizi birbirinden!

Bu bizim şarkımız, dinleyini Salonlardan çıkar, alanları doldurur...

«İŞÇİ SINIFI UNUTMAYACAK VE AFFETMEYECEKTİR!» Böyle haykırıyordu, Merkez Foto-Film Seksiyonu'nun hazırladığı, dünya ve Türkiye'de 1 Mayıslar konulu film. Ve insanlar, sevgiyi, öfkeyi ve bilinci, ılık ılık yüreklerinde akarken yakalıyorlardı. Sevgiyi, öfkeyi ve bilinci elleriyle tutabiliyorlardı filmi seyrederken. Soluklarını tuttukları gibi... Ve düşünüyorlardı insanlar: «Şikago'dan beri kanlarımızla büyüttük çiçeklerimizi. Kan çiçeklerimizi... Yoldaşlarımızın anılarıyla besledik bilincimizi. Korkulara yenilmedik. Öfkeye teslim olmadık. Yurt ve dünyada bilimsel sosyalist teori ve pratiğin ışığında değerlendirdik tüm olayları. Böyle çıktık yürüyüşe. Böyle sarıldık göreve. Böyle yücelttik çark-başağı. Ve işte bu yüzden ve böyle olduğu içindir ki, teslim etmedik işçi sınıfının mücadele bayrağını burjuvaziye 1 Mayıslarda! Biz, işçi sınıfının, üretim biçimini değiştirmek amacıyla iktidara yürüyen örgütlü politik hareketiyiz.»

Sesimiz tezgahlardan yükselmeli, gecekonduları sarmalı, kırlara ulaşmalıdır!

17 haziran 1979! Bu gece, kültür ve sanat mücadelesinde, burjuvaziden teslim aldığımız yeni bir mevzidir.

Parti Basınını Güçlendirelim Hedefimiz Daha Yaygın, Daha Düzenli Dağıtım

Partimizin yayınlarının en geniş kitleye ve düzenli olarak ulaştırılmasının dağıtım ağının sürekli olarak geliştirilmesinin önemi üzerinde birçok kez duruldu. Özellikle PARTİ BASININI GÜÇLENDİRELİM konulu il temsilcileri toplantısından sonra bu konuda gelişmeler sağlandı. Ancak ulaştığımız düzeyle yetinmeyeceğimiz ve dağıtım ağımızı her gün biraz daha iyileştirmek için sürekli çaba göstereceğimiz açıktır.

9. İl temsilcileri toplantısında bütün il ve ilçe örgütlerimize dağıtılan YAYIN DAĞITIM BİLGİ FORMLARI doldurularak Genel Merkeze iletilmektedir. Bu formların tamamlanması ile ilk elden yayınların örgütlere ulaşmasında ortaya çıkabilen aksaklıklar giderilecektir. Yayın adetlerindeki değişiklikler, adres değişikliklerinin yeniden kontrol edilmesiyle birlikte örgütlerin yayınların ellerine daha çabuk ve güvenilir yollarla geçmesi yolunda adımlar atılmış olacaktır.

SEÇİM DÖNEMİ DAHA YAYGIN BİR YAYIN DAĞITIM AĞI GEREKTİRİYOR

Her zaman yayınlarımızın dağıtım ağının geliştirilmesi, satış ve abone sayılarının artırılması Parti eylemimizde önemli bir yeri tutagelmiştir. Parti basınını güçlendirme çabalarımız özellikle seçim döneminde daha yaygın bir dağıtım olarak somutlanmaktadır. Partimizin sesinin en geniş işçi-emekçi kitlelere ulaştırılmasının önemli bir aracı da kuşkusuz Parti yayınlarımızdır. Çalışma ekiplerimizin henüz örgütlenemediği alanlara, henüz doğrudan Parti eyleminin ulaşamadığı alanlara ulaştıracağımız yayınlar ilk bağları kuracak, buralarda örgüt birimleri oluşturmamızın yollarını açacaktır. Burjuva propagandasının etkilediği işçi-emekçi kitlelerin sınıf bilincine ulaşmasında önemli katkıları olan yayınlarımızın seçim döneminde daha yaygın bir dağıtıma kavuşturulması özel bir önem taşımaktadır.

DAHA DÜZENLİ DAĞITIM

Yayınlarımızın daha yaygın bir çevreye ulaştırılması yanında bu dağıtımın düzenli bir sürekliliğinin sağlanması da aynı ölçüde önemlidir. Bir tek yayının ulaştığı bir işçinin, köylünün birden burjuvazinin etkilerinden kurtulup Partimiz saflarına kazanılması elbette düşünülemez, diğer çalışmalarımızla birlikte ele alındığında yayın ulaştırma işlev kazanacaktır.

Yayınlarımızın aynı okurlara sürekli ulaştırılması, Parti görüşlerimizin iletilmesinin sürekli kılınması bir süreç içinde burjuvazinin ideolojik etkilerinden okurların sıyrılmalarını sağlayacaktır. Bu nedenle yayın ağımızı yaygınlaştırmak yanında sürekli kılmak, yayınlarımızı satın alan, okuyanlara düzenli olarak yayını iletmek önem kazanır.

Seçim hazırlıkları ilerliyor

Bu yıl ekim'de yapılacak kısmi senato seçimlerine ilişkin çalışmalar Merkez ve yerel örgütlerimiz düzeyinde hızla ilerliyor. Kısmi senato seçimleriyle birlikte yapılacak milletvekili yenileme seçimleri de dikkate alındığında 29 ilde seçimler yapılacak. Ağrı, Amasya, Antalya, Artvin, Balıkesir, Bitlis, Burdur, Çanakkale, Erzincan, Erzurum, Hakkari, Hatay, Isparta, İstanbul, Kars, Kütahya, Mardin, Muş, Rize, Samsun, Siirt, Tokat, Van ve Yozgat illerinde yapılacak senato seçimlerinin yanında Aydın, Edirne, Konya, Masina ve Muğla'da da milletvekilliği için ara seçimler yapılacak.

29 il çevresinde yapılacak seçimler 262 ilçe, 429 bucak ve 14996 köyü kapsıyor.

Parlamentoyu bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelemiz açısından bir araç, bir platform olarak gören Partimiz bundan önceki seçimlerde olduğu gibi bu dönem seçimlerine de gereken önemi vererek hazırlıklarını yoğunlaştırmaktadır. Seçim çalışmalarına en geniş olanaklarla, bütün güçlerimizi seferber ederek katılmak için bütün örgüt birimlerimiz hazırlıklarını tamamlamaktadırlar.

17-18 Haziran tarihlerinde Ankara'da yapılan genişletilmiş İl Temsilcileri Toplantımızın gündem maddelerinden biri de bu konuya ayrılmıştı. İl örgütlerimizin çalışma ekiplerinden başlayarak alt örgütlerin görüşlerini de alarak hazırladıkları raporların, seçimlere ilişkin bölümlerinde, bilimsel sosyalist bir Parti'nin seçimlere bakış açısı ortaya konuyor ve gerekli çalışmaların planlı bir biçimde yoğunlaştığı görülüyordu.

İllerinde seçim yapılmayan örgütlerimiz, güçlerinin bir bölümünü seçim olan illere kaydırmak için planlarını yaparlarken, ilk örnek çalışmalarını verdiler. Birçok ilimizde yapılan ön afişleme çalışmaları, bu türden bir örgütlenmenin Genel Merkez tarafından yapılan koordinasyonuna başarılı bir örnekti.

Seçimlerin ülkemiz ve Partimiz açısından önemine uygun bir çalışma başlatıldı. Artan bir tempoyla, gittikçe yoğunlaşarak sürecek olan seçim çalışmaları için başlayan hazırlıklar, 5 haziran ve 11 aralık seçimlerinde kazandığımız deneylerin ışığında yürütülüyor. 1975'den sonra bir genel, bir de yerel seçim geçiren Parti örgütümüz, önemli bir deney birikimine sahip oldu. Bu deneylerin çalışma ekiplerinden başlayarak bütün Parti örgütlerimizce yeniden değerlendirilmesi, hatalarımızı en aza indirecek, propaganda çalışmalarımızı etkinleştirecek başlıca yollardan biridir.

9. İl Temsilcileri Toplantısına sunulan İl raporları, geçirdiğimiz bu iki seçimin deneylerinin en iyi biçimde değerlendirildiğini ve önümüzdeki seçimler için çalışmalarımıza önemli katkıları olacak sonuçların çıkarıldığını gösterdi.

11 aralık seçimlerinden bu yana Partimizin derinliğine ve genişliğine örgütlenmesinin gelişmesi ile işçi-emekçi kitlelerin bilinçlerindeki gelişmeler, yaşanılarak öğrenilen doğrular, önceki deneylerimizle birleştirildiğinde Partimizin önündeki görevleri başaracak güçte olduğu ve başaracağı ortaya çıkıyor.

Partimiz Birlik Yolunda Mücadele Ediyor

İşçi sınıfının birliği için mücadele bütün ülkelerde ve bütün zamanlarda bilimsel sosyalist partilerin gündemindedir. İşçi sınıfının her düzeyde birliğinin sağlanması ve emperyalizme, faşizme karşı tüm güçlerin birleştirilmesi için verilecek mücadelenin belirleyici ekseni, bilimsel sosyalist hareketin birliğidir.

Bilimsel sosyalist hareketin birliği; bilimsel sosyalist ilkelere bağlı, işçi sınıfının uluslararası strateji ve taktiklerine uygun politikayı uygulayan ve bilimsel sosyalizm ilkelerine dayalı bir örgüt yapısına sahip olan tek bir Parti'de birliğin sağlanmasıdır.

Sınıf mücadelesinin yarattığı politikleşmiş kadroların, işçi sınıfı partisinin ideolojik ve örgütsel birliği altında toplanması, her zaman gündemde olan bir görevdir.

Bir ülkede işçi sınıfının ancak bir tek bilimsel sosyalist partisi olabilir. Ülke koşullarında geçerli tek politik çizginin, ideolojik ve politik hakimiyetini sağlamak, bütün sosyalist kadroları bu çizginin etrafında ve Parti'nin çatısı altında toplamak, toparlamak, tekleşme sürecini belirleyen olgudur.

Partimiz Türkiye İşçi Partisi birlik sorununu, kendi temel politik çizgisini ve örgütsel varlığını reddederek ele almamakta, tersine sonuca, bu temel çizginin ve örgütlenme ilkelerinin ideolojik ve politik zaferini sağlayarak varacağını bilmektedir.

«Ortalama bir ideoloji», «ortalama bir program» üzerinde bilimsel sosyalist ilkelerde pazarlık yapılarak sağlanacak «koalisyon» biçiminde bir birliği Partimiz her zaman reddetmiştir.

Bu anlayışla TSİP'le görüşmeleri başlatan Partimiz, birliğin bir mücadele süreci içinde sağlanacağının bilincindedir. TSİP Merkez Yöneticilerinin olumsuz tutumunu, birlik konusunu bir propaganda aracı olarak gören anlayışlarını aşmak, engelleri kaldırmak için mücadeleyi yoğunlaştırmamız gerekmektedir. Partimiz, bütün örgüt birimleriyle, böylesi engellerin birliği imkânsız kılan değil, aşılması gereken ve aşılacak engeller olduğunun bilinci içinde daha yoğun bir mücadeleyi sürdürmektedir.

(YÜRÜYÜŞ Dergisinin 220. ve sonraki sayılarında yer alan açıklama ve yazıların yanı sıra YURT VE DÜNYA Dergimizin temmuz başında yayınlanan 16. sayısında yer alan «Birlik Sorunu ve TSİP'in Birlik Anlayışı» başlıklı yazıda, konu daha geniş olarak incelenmektedir.)

ÖRGÜT HABERLERİ

İstanbul Adalar İlçesi Bildirisi:

ZAM İSTEMİYORUZ

Vapur ücretlerine zam yapılacağı söylentileri üzerine İstanbul Adalar ilçemiz, yapılacak bu zamları protesto etmek için bildiri dağıtmış ve imza kampanyası açmıştır. İmza Kampanyasına çağrı niteliği taşıyan bildiride şöyle denilmektedir:

EMEKÇİ ARKADAŞLAR, ADALI DOSTLAR

Bugünlerde vapur ücretlerine zam yapılacağı söylentileri dolaşıyor. Biletlere %100, abonmanlara %25 zam yapılacağı söyleniyor. Biz zam değil daha iyi bir yaşam istiyoruz. Develüasyonların ardı arkası kesilmedi. Cebimizdeki para hergün bir parça daha azalıyor. Fakat, kendi açıklamalarına göre büyük sermaye 1978 yılında en çok kârı elde etmiştir. Tüm dünyaları kâr olan parababaları bununla da yetinmeyerek, dernekleri (TÜSİAD) vasıtasıyla gazete sayfalarını satın alarak, en çok kâr edecekleri düzene, faşizme davetiye çıkarıyorlar. Bu istekleri aynı zamanda emperyalizmin de isteğidir. IMF'si ile Dünya Bankası ile hükümeti sıkıştırıyorlar.

İŞÇİLER, EMEKÇİLER, ADALI DOSTLAR

Durumumuz gün be gün kötüleşiyor. Tüm ekonomik bunalımların yükü bizlere çektiriliyor.

Bu gidiş tersine döndürmek zorundayız.

Yaşamı bize zehir edenlerin, en büyük veya en küçük baskılarına karşı mücadele vermek zorundayız.

Öyleyse bugün de kararlılığımızı gösterelim.

Zamları protesto edelim.

Vapur ücretlerine yapılacak zamları protesto etmek için, zam istemediğimizi birlikte duyurmak için, açılan imza kampanyasına katılalım. Eşimizi, dostumuzu ,ailemizi de katalım.

Yaşasın Örgütlü Mücadelemiz.

Adalar İlçesinin bildiri dağıtma ve imza kampanyası çalışmaları sırasında, parti üyesi iki arkadaşımız gözaltına alınmıştır. Ellerinde bulunan bildiri ve yüzlerce imzayı kapsayan formlara da emniyet kuvvetlerince el konmuştur. Bu anti-demokratik uygulama ada halkının kampanyaya yoğun olarak katılmasını engelleyememiştir.

Muğlada Partimiz Merkez İlçe Üyesi Saldırıya Uğradı

Muğla'da Partimiz Merkez İlçe üyesi Mustafa Taş 7 Temmuz Çarşamba akşamı, halkın ve görgü tanıklarının gözü önünde, sivil giyinmiş Karakol Komutanı Üstçavuş Mehmet Ünal'ın saldırısına uğramıştır.

Daha önceleri de, ilerici, demokrat ve sosyalistlere karşı tutumu ile çeşitli kışkırtma ve tertiplerin içinde olan ve ilerici kamuoyunun şikayetlerine hedef olan Mehmet Ünal, bu son saldırı olayıyla Muğla'da büyük bir tepkiye yol açmıştır.

Muğla Merkez İlçe Başkanımız Feridun Önder yayınladığı bildiriyle olayı kınamıştır. Önder bildirisinde, faşist uygulamalara yol açan görevlilere işten el çektirilmesini istemiş ve şöyle devam etmiştir:

«Bugünkü hükümet faşizme ödün vereceğine, gizli açık faşist odakların üzerine yürümeli, gerçek sorumlulardan hesap sorulmasını sağlamalıdır. Her gün bir çok ilerici, aydın, yurtsevere yöneltilen bu saldırıları işçi sınıfı affetmeyecektir ve faşizmi ezecektir.»

Köyceğiz'de Tarım İşçilerinin Örgütlü Direnişi Başarıya ulaştı

Tarım işçileri için yasalarla belirlenen asgari ücretin 160 lira olmasına bakılmaksızın, Köyceğiz yöresinde toprak sahiplerinin 100-110 lira dolaylarında ücretle işçi çalıştırması ve bu işçileri her türlü sosyal haktan yoksun bırakmaları, yörede önemli ve öncü bir direnişe yol açtı.

Yasal olmayan koşullar altında çalışmaya zorlanan 98 tarım işçisi 26 haziran günü direnişe geçti. Bu kararlı tutuma ikinci gün 35 işçinin daha katılması ve üçüncü gün direnişin çok daha geniş boyutlar kazanarak çevredeki tüm ilerici ve demokrat güçlerin fiili desteğini sağlaması üzerine, işveren yasaları uygulamak zorunda kaldı.

Tarım işçilerinin demokratik ve yasal haklarını savunmak, işvereni yasaları uygulamaya zorlamak için başlatılan bu örgütlü eylemin sonuçlarını, Köyceğiz İlçe Örgütümüz şöyle duyurdu:

«1. Asgari yasal ücret olan 160,- TL alınmıştır.

2. 20 günden beri 110,- TL olan ücretlerin 160,- TL'dan farkı alınmıştır.

3. Direnişte geçen 3 günlük sürenin 2 günü tam olarak ödenmiştir.

4. Bugüne kadar sigortasız olan işçi arkadaşlarımızın sigortaları işveren tarafından yaptırılacaktır.

«Tarım işçisi arkadaş!

Bu öncü işçilerin kararlı direnişinin başarısını sürdürmek için, 160 - TL'lık asgari ücretin tüm çiftliklerde ve tüm tarım işyerlerinde uygulanması: mücadeleyi kararlı biçimde yürütebilmek ve sosyal hakları genişletebilmek amacıyla, tüm tarım işçilerinin bir sendika altında birleşmeleri; Tarım İş Yasasının ivedilikle çıkarılıp uygulanması için KARARLI VE BİLİNÇLİ ADIMLARLA İLERİ!

YAŞASIN TARIM İŞÇİLERİNİN HAKLI MÜCADELESİ!

YAŞASIN İŞÇİ-KÖYLÜ İTTİFAKI!

Seçimler öncesi yoğunlaşan faşist saldırılar kitleleri yılgınlığa ve paniğe sürüklemeyi amaçlamaktadır

Merkez Haberalma, Propaganda ve Basın Bürosu Sekreteri Gündüz Mutluay, seçim dönemine girilirken faşist terörün yoğunlaştırılması üzerine basına bir açıklama yaptı: (3-7-1979)

FAŞİST SALDIRILAR SEÇİMLER ÖNCESİNDE İŞÇİ-EMEKÇİ KİTLELERİ YILGINLIĞA VE PANİĞE SÜRÜKLEMEYİ AMAÇLAMAKTADIR.

MANİSA'DA ÖLDÜRÜLEN ÜÇ CHP'Lİ VE BİR MHP'LİNİN AYNI TABANCAYLA ÖLDÜRÜLMÜŞ OLMASI YARATILMAK İSTENEN OLAYLARIN FAŞİST HAREKETİN BİR TERTİBİ OLDUĞUNU GÖSTERMEKTEDİR.

ÖLDÜRÜLMESİNİN ARKASINDAN BÜYÜK OLAYLAR YARATILAN MHP'LİLERİN ÇOĞUNUN «DAVADAN DÖNENLER» OLMASI ÜZERİNDE DİKKATLE DURULMALIDIR.

Türkiye İşçi Partisi Basın Bürosu Sekreteri Gündüz Mutluay, «Son olarak Manisa'da yaratılan olayların birkez daha açıkça gösterdiği gibi, faşist güçlerin başarılı çıkmasını sağlamaktır.» demiştir.

Manisa'da öldürülen MHP'li ve ilki hemen 15 dakika arkasından olmak üzere öldürülen üç CHP'linin aynı tabancanın kurşunlarına hedef olmasının yaratılmak istenen olayların faşist hareketin tertibi olduğunu açıkça gösterdiğini belirten TİP Başkanlık Kurulu üyesi şöyle devam etmiştir:

«Son aylarda bir MHP'li öldürülmekte ve arkasından bir cinayet dalgası ortalığı sarmaktadır. İşçi-emekçi kitlelere yönelen yaygın terör hareketlerinden önce öldürülen MHP'lilerin «Davadan Dönenler» ya da kararsızlık gösterenler olması üzerinde ayrıca ve dikkatle durulmalıdır. Faşist hareket kanlı, karanlık amacına ulaşmak için her yolu meşru görmekte, kendisine hizmet etmiş olanları bile gözünü kırpmadan öldürebilmektedir. Faşist hareketin kendisi açısından stratejik illerde yeni tertip ve kışkırtmalara girişeceği açıktır. Seçimler öncesinde demokratik ortamı tümden yoketmek, kitleleri yılgınlığa düşürerek seçimden gerici-faşist güçlerin başarılı çıkmasını sağlayarak seçim sonrasında da Hükümeti düşürmek ve faşizmin yollarını açmak hesabını yapan faşist hareketin oyunu mutlaka bozulacaktır.

«Kitlelerin kararlı, bilinçli direnişi demokrasinin asıl teminatıdır.

çalışma ekipleri, parti yapısının temel taşlarıdır.

Partimize Yöneltilen Saldırılar boşa Çıkarılacaktır

Örgüt Bürosu Sekreteri Can Açıkgöz'ün, özellikle 1 Mayıs'tan sonra Partimize yöneltilen saldırılarla ilgili yaptığı açıklama: (15-6-1979)

«Samsun İl Örgütü lokali dün faşist bir grup tarafından basılarak tahrib edilmiştir. Yaptıkları cenaze töreni sırasında önünden geçtikleri Parti lokalimize taşlı sopalı bir saldırı yönelten faşistler kapıyı zorlayarak içeri girmişlerdir. Parti lokalinin hemen karşısında olan karakoldan ancak gelebilen polisler de saldırıya katılmışlar, Partimize ait yayınlara el koyarak, saldırganları değil, aralarında il başkanımızın da bulunduğu bir grup arkadaşımızı gözaltına almışlardır.

«Partimize yöneltilen saldırıların özellikle 1 Mayıs'tan sonra daha da yoğunlaştırıldığı görülmektedir. Diyarbakır'da partili arkadaşlarımız gözaltında tutulmaktadırlar. Ankara Piyangotepe saldırısında bir üyemiz ağır olarak yaralanmıştır. Amasya'da Partili arkadaşlarımız MHP'lilerin saldırısına uğramışlardır. Tarsus'ta Partili arkadaşlarımıza POL-BİR'li polisler saldırmışlardır. Manisa üyemiz Fahrettin Özler arkadaşımız geçen hafta kurşunlanarak öldürülmüştür.

«Bu saldırıların boşa çıkartılacağından hiç kimsenin kuşkusu olmamalıdır. Partimiz yurt çapında yayılan örgütleriyle ve bilinçli militanlarıyla bu saldırıları boşa çıkartmasını bilecektir. Bağımsızlık, demokrasi sosyalizm mücadelesi daha da geliştirilerek bu saldırılar boşa çıkarılacaktır.»

Demokrasi Düşmanları ile İşbirliği Ancak Faşizmin Yollarını Açmaya Yarar

Merkez Haberalma, Propaganda ve Basın Bürosu Sekreteri Gündüz Mutluay'ın, Cumhurbaşkanının siyasi partileri diyaloğa ve işbirliğine çağıran konuşması üzerine yaptığı açıklama: (4-7-1979)

«ELİ KANLI FAŞİSTLER VE DEMOKRASİ DÜŞMANLARI İLE DEMOKRATİK GÜÇLER ARASINDA DİYALOG DEĞİL MÜCADELE SÖZKONUSUDUR.»

«DEMOKRASİ DÜŞMANLARI İLE İŞBİRLİĞİ ANCAK FAŞİZMİN YOLLARINI AÇMAYA YARAR.»

«CHP LİDERİ, ÜZERİNDE CHP ÜYELERİNİN DE KANLARI HENÜZ KURUMAMIŞ OLAN FAŞİST ELİ TUTMASINI KENDİ ÖRGÜTÜNE ANLATAMAZ.»

Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Gündüz Mutluay Cumhurbaşkanının siyasi partileri diyaloğa ve işbirliğine çağıran konuşması ve bu çağrı üzerine çeşitli parti yöneticilerinin açıklamalarını eleştirerek «Demokratik hak ve özgürlükleri bir bir yok etmeye, giderek tümden ortadan kaldırarak faşizmin kanlı diktatörlüğünü kurmaya çalışan cinayet şebekeleri ve onların koruyucuları, destekçileri ile demokratik güçler arasında işbirliği değil mücadele sözkonusudur.» demiştir.

Gerici ve faşist partiler arasında zaten bir işbirliğinin öteden beri sürdüğünü belirten Mutluay, «gerici-faşist partiler arasında zaman zaman ortaya çıkan mücadele de aslında kayıkçı dövüşüdür.» demiştir.

İş ve eylem birliğinin demokrasi güçleri ile demokrasi düşmanları arasında asla sözkonusu olamayacağını belirten TİP Basın Bürosu Sekreteri, CHP liderinin öneri ile ilgili görüşlerini eleştirmiş ve açıklamasını şöyle sürdürmüştür:

«CHP yönetimi ve lideri Başbakan Ecevit eli kanlı faşistlere, demokrasi düşmanlarına el uzatmanın faşizmin yollarını açmaktan başka işe yaramayacağını artık anlamış olmalıdır. Tarih faşizmle uzlaşmanın acı deneyleriyle doludur. Bu deneylerden CHP yöneticilerinin de gereken dersi almış olmaları gerekirdi. CHP yönetimi ve Ecevit demokrasiyi korumak ve geliştirmek istiyorlarsa, kendi parti tabanlarının da istekleri doğrultusunda demokrasi güçleriyle iş ve güçbirliği içine girmelidirler.»

«Demokrasi güçlerinin önlerindeki görevlerin faşizmin güçlerine el uzatmak değil demokrasi güçlerinin birliğini sağlayarak faşizmle mücadeleyi güçlendirmek olduğunu belirten Mutluay, «Daha birkaç gün önce Manisada öldürülen üç CHP'linin kanlarının kurumadığı katil elleri tutmayı Ecevit kendi parti örgütüne de anlatamaz.» demiştir.

Afiş Asanların Tutuklanması Anayasa'ya ve Yasalara Aykırıdır

Örgüt Bürosu Sekreteri Can Açıkgöz, çeşitli illerde afiş asan parti üyesi 30 arkadaşın göz altına alınması ile ilgili bir açıklama yaptı: (8-7-1979)

«Son bir hafta içinde yurdun çeşitli bölgelerinde yürütülen afişleme çalışmaları sırasında 30'u aşkın parti üyesi arkadaşımız gözaltına alınarak tutuklanmış, bazılarına işkence yapılmıştır. Bir kısmı kefaletle serbest bırakılan arkadaşlarımıza yöneltilen suçlamaların ne yasal, ne de Anayasal dayanağı vardır. Bu tutuklamalar Anayasaya aykırıdır, keyfidir, anti-demokratiktir. Partimizin Anayasal güvence altında olan çalışmaları fiilen engellenmek istenmektedir.

«Arkadaşlarımızın tutuklanması için çeşitli gerekçeler yaratılmıştır:

«Bunlardan birincisi, afiş asmak için izin alınmadığıdır. Bu gerekçe, okuduğu yasa maddesini anlamamanın veya anlamazdan gelmenin tipik bir örneğidir. Çünkü Türk Ceza Kanunu'nda yapılan son değişikliklere rağmen siyasi partilerin afiş asmaları için izin almalarına gerek yoktur. Siyasi partiler için özel bir kanun vardır ve bu kanunda böyle bir koşul yer almamaktadır. Türk Ceza Kanunu ise özel bir kanunu değiştiremez. Aslında TCK'nin 536. maddesi de afiş asmak için izin almak durumunda olan kişi veya kuruluşlara bu gereği yerine getirmedikleri zaman uygulanacak hükümleri düzenlemektedir.

«İkinci gerekçe, seçim yasasında yapılan değişiklikle seçim propaganda döneminde afiş asılması yasağına dayanılarak yaratılmaktadır. Oysa bu yasak oy verme gününden 21 gün önce başlamaktadır ve bu sürenin dışında afiş asma siyasi partiler için yürüttükleri politik çalışmanın ayrılmaz bir parçasıdır, bu engellenemez.

«Bir diğer gerekçe ise, valiliklerin ve il idare kurullarının «kamu düzenini sağlamak» gerekçesiyle aldıkları afiş asma yasağı kararları olmaktadır. Bu yasağa uyulmadığı gerekçesiyle TCK'nın 526. maddesinin uygulanması yoluna gidilmektedir. Oysa bu mercilerin böyle bir karar almalarına, bunun en azından siyasi partiler için bağlayıcı olmasına olanak yoktur. Bir valinin veya il idare kurulunun bu yolda aldığı bir karar Anayasa'nın ve siyasi partiler yasasının üzerinde olamaz, onların yerine geçemez. Bir ildeki siyasi partinin yürüttüğü çalışma bir işgüzar vali veya il idare kurulu tarafından durdurulamaz, yasaklanamaz.

«Yerel idari ve adli mercilerin yeni yasanın kapsam ve içeriği konusunda dikkatlerini çekmemekten ve bu keyfi ve anti-demokratik uygulamalara yol açmış olmaktan, doğrudan İçişleri ve Adalet Bakanları sorumludur. Şu anda 23 arkadaşımız, «işçinin, emekçinin, köylünün partisi Türkiye İşçi Partisi» yazılı afişleri astıkları için tutuklu olarak ceza evlerinde bulunmaktadır. Amasya, Çanakkale, Balıkesir, Antalya ve Hatay'da yer alan bu Anayasa'ya, demokratik hukuk devleti ilkelerine aykırı durum derhal ortadan kaldırılmalı ve arkadaşlarımız serbest bırakılmalıdır.

«Unutulmamalıdır ki, kazanılmış demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılmasından bir an geri durulmayacaktır. Baskılara boyun eğilmeyeceği de bilinmelidir.

«Tüsiad Nedir? Tüsiad'cılar Kimlerdir?»

İstanbul İl Örgütümüzün, sendika ve kitle örgütlerini katarak örgütlemeyi planladığı çalışmanın aracı olarak hazırladığı ve Merkez Eğitim, Bilim ve Araştırma Bürosu'nca gözden geçirildikten sonra yayınladığı «TÜSİAD NEDİR? TÜSİAD'CILAR KİMLERDİR?» adlı broşür büyük bir ilgi topladı.

İstanbul İl Örgütümüze bağlı bütün ilçelerin kendi alanlarındaki demokratik örgütlerle birlikte oluşturmaya çalıştıkları iş ve eylem birliği için bir platform haline gelen broşürün ikinci baskısı yapıldı.

Fiyatı 15 lira olan 56 sayfalık broşürü isteyen örgütlerimizin, taleplerini Genel Merkez'e bildirmeleri gerekmektedir.

Bilimsel Sosyalist Teori ve Pratiğin Işığında, Hedefe Doğru, Hep Birlikte ileri!

Genel Başkan Behice Boran'ın 9. İl Temsilcileri Toplantısı kapanış konuşmasının geniş bir özeti:

- **DEVRİMCİLİĞİN ÖLÇÜSÜ, İŞÇİ SINIFININ —MÜTTEFİKİ EMEKÇİ SINIFLARLA BİRLİKTE— KAPİTALİST ÜRETİM İLİŞKİLERİNDEN SOSYALİST ÜRETİM İLİŞKİLERİNE GEÇMEK AMACIYLA İKTİDARA YÖNELEN HAREKETİ İÇİNDE OLMAKTIR.**

9. İl Temsilcileri Toplantısının kapanış günü yaptığı konuşmada Genel Başkan Behice Boran, toplantının ikinci gününün pazartesiye rastlaması yüzünden kimi il temsilcilerinin, raporlarını okuyamadan illerine hareket etmek zorunda kaldıklarına, bunun da o illerin raporlarının yazılı olarak sunulması sonucunu doğurduğuna işaret etti, üzüntülerini belirtti. Yazılı olarak sunulan raporların da elbette Başkanlık Kurulu ve Merkez Yönetim Kurulu'nda gereken önem ve titizlikle değerlendirileceğini söyleyen Genel Başkan Boran, şöyle devam etti:

ÖRGÜT BİRİMLERİMİZİN 1 MAYIS'TAKİ DUYARLILIĞINDAN BÜYÜK KIVANÇ VE MUTLULUK DUYDUM

«... Bundan ötesi gayet onur duyduğum, sevinç duyduğum noktalar. Bunların başında 1 Mayıs dolayısıyla örgütlerimizin, illerimizin, ilçelerimizin gösterdiği duyarlılık, canlılık ve becerikliliktir. Örgütlerimizin çoğunda imza toplama kampanyaları başarıyla yürütülmüş. Başbakana ve diğer yetkililere protesto telgrafları çekilmiş. Bütün örgütlerde 1 Mayıs dayanışma fonu için, küçümsenmeyecek miktarlarda paralar toplanıp, Merkeze gönderilmiş. Yani örgüt son derece duyarlılık, bir beraberlik, bir beceriklilik göstermiş. Bunları öğrenmekten elbette ki büyük kıvanç ve mutluluk duydum.

PARTİMİZİN 1 MAYIS EYLEMİNE ŞAŞANLAR, NE BİZİ, NE DE BİLİMSEL SOSYALİST TEORİ VE PRATİĞİ TANIMAKTADIRLAR

«1 Mayıs'a ilişkin olarak belirtmek istediğim bir başka nokta da, bütün burada konuşan arkadaşlarımızın üzerinde birleştiği noktadır. O da, 1 Mayıs'ta biz Türkiye İşçi Partililerin gösterdiği tepkiyi, yaptığı eylemi, soldaki diğer partilerin, fraksiyonların, kuruluşların hayretle karşılamış olması, bu girişimimizin onlar üzerinde bir şok etkisi yapmış olmasıdır. İstisnasız her yerde gözlenen budur. Bundan iki sonuç çıkar: Birincisi bizim Partiyi, Partimizi hiç tanımamış olmalarıdır. Sayfa sayfa, cilt cilt yazı yazmışlardır Türkiye İşçi Partisi hakkında, ne revizyonizmimiz kalmıştı, ne oportünizmimiz, ne tasfiyeciliğimiz... Ama bu kadar söz etmelerine rağmen Türkiye İşçi Partisi'nden, Partimizi tanımamışlar, hiç bilmemişlerdir. Bilmedikleri nokta sadece bundan ibaret de değil, sadece bizim Partimizi tanımamış olmaları değil, daha esaslı bir nokta var: Bu insanların, tek tek kişi olarak, grup olarak, parti olarak bilimsel sosyalizmin teorisinden ve pratiğinden haberdar olmayışları! Eğer bilimsel sosyalizmi teoride, pratikte bilmiş olsalardı, Türkiye İşçi Partisi'nin 1 Mayıs eylemine ilişkin hiçbir şaşkınlık duymazlar şok geçirmezlerdi.

«Bütün bu kuruluşların ve kişilerin kafasında, Partimizin karşısında olan ve bizi çeşitli «izm»lerle suçlayanların kafasında «bilimsel sosyalizmi hiç bilmediklerini gösteren» şöyle bir ayrım var, metodolojik bir ayrım da değil, mutlak, kesin, metafizik bir ayrım: Şöyle düşünüyorlar ve söylüyorlar, açıkça yada üstü kapalı olarak, «Devrimci olmak gerek!» İşçi sınıfı partisi hiç kuşkusuz devrimci olacak. Devrimci olmak nedir, ölçüsü nedir? Devrimci olmak demek, mutlaka ve mutlaka fiziki kuvvetle çarpışmak, dövüşmek, silahlı mücadele vermek, giderek devrim hareketi gelişince silahlı iç savaşa kadar işi götürmek... Eğer bu görüşteyseniz, pratiğiniz bu doğrultuda ise, devrimcisiniz, doğru yoldasınız. Yok böyle değilse anlayışınız, bireysel terörizmi reddediyorsanız; silahlı mücadele, devrim, ihtilal yapacağım diye işçi sınıfı hareketinden kopuk şehir ve kır gerillası gibi hareketlere girmeyi reddediyorsanız, o zaman devrimci değilsiniz, o zaman pasifistsiniz, revizyonistsiniz, likidatörsünüz, daha ne kadar kötüleyici sıfat varsa literatürde, onların hepsi sizsiniz.

BİR HAREKETİ DEVRİMCİ YAPAN YÖNTEMLER DEĞİLDİR, DEVRİM HAREKETİ BİR SINIF HAREKETİDİR VE ÜRETİM İLİŞKİLERİNİ DEĞİŞTİRMEYİ AMAÇLAR, YÖNTEM, BİR ARAÇTIR

«Bu, dediğim gibi bilimsel sosyalizmi hiç bilmemek demek, son derece cahil olmak demek. Kısaca, biz Partililerin bildiği bir noktayı hatırlatayım, Devrim nedir? Hareketin devrimci olup olmadığının ölçüsü nedir? Mücadele yöntemi midir? Mücadele yöntemi fiziki kuvvete dayanıyor, silahlı çatışmaya dayanıyorsa, o hareket devrimcidir; mücadelesinde başka yöntemler kullanıyorsa o hareket devrimci değildir! Bu mudur devrimciliğin ölçüsü? Hayır! Hareketin devrimci olup olmamasının ölçüsü, o hareketin hedefiyle yakından ilgilidir. Birincisi, nedir hedefiniz,?

Hedefiniz, işçi sınıfının, müttefiki emekçi sınıflarla birlikte, üretim ilişkilerini değiştirmek amacıyla iktidarı alması mıdır? İçinde bulunduğunuz hareketle işçi sınıfı, kapitalist üretim ilişkilerinden sosyalist üretim ilişkilerine geçmek amacıyla iktidara yöneliyorsa ve iktidarı aldıktan sonra da bu işe girişiyorsa, o hareket devrimcidir. İsterse iktidara silahlı mücadele yoluyla gelsin, isterse barışçı yollardan gelsin! Yöntemler değildir, bir hareketi devrimci yapan yada yapmayan. Hangi hedefe doğru götürüyorsunuz hareketi? Doğru götürüyor musunuz? Bir de, bu hedefe nasıl götürüyorsunuz? Devrimciliğin ölçüsünü burada aramak gerek. İşçi sınıfından kopuk musunuz? Kendinizi profesyonel devrimci kadro, proleter devrimci kadro mu saymaktasınız? Devrimi, kendinizin ve o küçük grubunuzun yapacağı eylemlerle mi başaracağınızı umuyor, öyle mi hareket ediyorsunuz?... Yoksa devrim hareketini bir sınıf hareketi olarak görebiliyor musunuz? Sınıfı, işçi sınıfını az önce belirttiğim hedefe yönelik politik mücadeleye sokarak, işçi sınıfını o mücadelede geliştirerek, daha da bilinçlendirerek, diğer emekçi sınıf ve tabakalarla ittifakını kurarak mı götürüyorsunuz hareketi? Bir de ölçümüz bu.

«İktidar değişikliği son derece kanlı, silahlı çatışmalarla olabilir, ama hareket hiç de devrimci olmayabilir. Eğer iktidarı aldıktan sonra kapitalist üretim ilişkilerinden sosyalist üretim ilişkilerine geçmeyi, toplumun yapısını değiştirmeyi göze almıyorsa ve eylemleri, pratikteki uygulaması böyle bir dönüşümü başaracak nitelikte değilse, o hareket devrimci değildir. Ne kadar devrimci sloganlarla gelirse gelsin, iktidara geldikten sonra sağa kaymaya, giderek emperyalizmle, yerli büyük burjuvaziyle uzlaşma yollarını aramaya mahkumdur.

İŞÇİ SINIFI PARTİSİNİN GÖREVİ, SOMUT DURUMU, BİLİMSEL SOSYALİST TEORİ VE PRATİĞİN IŞIĞINDA TAHLİL ETMEK VE O TAHLİLE UYGUN YÖNTEMLERİ KULLANMAKTIR

«Yöntem bahsi nedir işçi sınıfı hareketinde? İşçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketi, eylemini şu ilkeye göre ayarlar ve yön verir: Verili zaman bölümünde, verili koşullarda, o verili koşulların bilimsel sosyalist teori ışığında somut tahlilini yapmak; somut koşulların, durumun, bilimsel sosyalist teori ve tarihindeki pratiklerin verdiği sonuçlar açısından somut tahlilini yapmak ve o topluma uygun, o toplumun içinde bulunduğu zaman bölümüne uygun, hedefe götürecek

mücadele yöntemlerini saptamak. Hangisi sonuç verecekse, hangisi hedefe giden yolda bir adım, bir adım daha, beş adım daha, kimi zaman bir sıçrama ile elli adım daha yol aldıracak ise, o yöntemleri kullanmak... O yöntemler barışçı yöntemler olur, koşullar barışçı olmayan yöntemleri gerektirebilir. İşçi sınıfı partisinin görevi, koşulları, durumları bilimsel sosyalist teori açısından doğru değerlendirmek, doğru sonuçlara varmak ve durumun talep ettiği, uygun olduğunu gösterdiği yöntemleri kullanmaktır.

«Biz yasal partiysek, yasal bir parti olarak işçi sınıfının partisi olarak kurulmuşsak, yani bizler, kurucular verili koşullarda, verili yasal çerçeve içinde işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin ödün vermeden kurulabileceğine kani olmuşsak, bu verili durumun, verili zaman diliminde yaptığımız somut tahlili ışığında olmuştur. Türkiye'nin 1970'lerdeki durumu, Türkiye'de işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin yasal olarak kurulmasına elverişliydi de, onun için yasal partiyi kurduk. Ve onun için diyorum ki, bu görüşte olduğumuz için, yani koşulların bilimsel sosyalist teori açısından değerlendirmesinin, tahlilinin, yöntemleri tayin edeceğini bildiğimiz için, şimdi 2. Büyük Kongremizde bir formül getirdik: «Her hal ve şartta görev başında!» dedik. Her hal ve şartta, o hal ve şartın mümkün kıldığı yada talep ettiği, ihtiyaç gösterdiği mücadele biçimini vererek.

«Bunlar, devrimciliklerini kullandıkları yöntemle tayin etmeye kalkanlar, dediğim gibi bilimsel sosyalist teoriyi, pratiği hiç bilmeyenlerdir. Yöntemler amaç değildir, yöntemler araçtır. Amacımız? Devrime geçmek. O amaca uygun hangi yöntemler varsa, onu kullanırsınız. Bazen hepsini birden kullanırsınız. Bazen sadece birini kullanırsınız. Bazen bir kaçını kullanırsınız. O, duruma göre değişir. Yöntemler değildir ölçüt. Bunlar, bizim 1 Mayıs eylemimize şaşarak, kendi cehaletlerini -ki biz onların cahil olduklarını biliyorduk zaten, büyük büyük laflarına rağmen- açığa vurmuş oldular.

İŞÇİ SINIFI PARTİSİNİN MÜCADELESİ USTURA AĞZINDA BİR MÜCADELEDİR VERİLEBİLECEK EN İLERİ MEVZİDE VERİLİR

Konuşmasını örgüt raporlarından söz ederek sürdüren Genel Başkan Behice Boran, Ankara İl Örgütü adına okunan rapora da değindi. Söz konusu raporun belli bölümlerinde, Parti çalışmalarının daha çok kampanyalar biçiminde yürütüldüğü belirtiliyor ve bu kampanyalarda örgütün, gücünü, olanaklarını son haddine kadar zorladığı, bunun da kampanya aralarına rastlayan sürelerde belli eksiklik ve aksaklıkları davet ettiği söyleniyordu. Genel Başkan Boran, saptamaya ve eleştiriye katıldığını belirtmekle birlikte, bu saptamadan, kampanyalar halinde çalışmanın yanlış olduğunu sonucunu çıkartmamak gerektiğini söyledi. Kampanya aralarında görülebilen gevşeklikleri, kusurları, aksaklıkları düzeltmek zorunda olduğumuzu ekleyen Genel Başkan Behice Boran, bu konudaki görüşlerini şöyle sürdürdü:

«... Olağan çalışmalarımızda ne kadar düzenli, verimli, kusursuz çalışsak dahi, gene de ara ara kampanyalar halinde çalışacağız. Neden mi? Partinin, çalışmalarında, en ileri mücadele çizgisinden bir milim bile geri düşmemesini sağlamak için. Zaman zaman son haddine kadar zorlamazsanız, sürekli gelişme içinde olamazsınız. Çevrenizdeki kıskacı, çemberi sürekli geriye iter durumda olamazsınız. Oysa işçi sınıfı partisi her zaman, verilebilecek en son, en ileri mevzide mücadele vermek durumundadır. Bir milim bile gerisinde değil. Onun içindir ki işçi sınıfı partisinin mücadelesi ustura ağzında bir mücadeledir. O kadar ince, öylesine hassas ayarlanması gereken bir mücadeledir. Ha kesti, ha kesecek! Kestirmeyeceksiniz kendinizi. Usturanın ağzında mücadele vereceksiniz ve kestirtmeyeceksiniz. Marifet o. Kendinizi emniyete almak için de, usturanın ağzından sırtına binerseniz, olmaz! Ağzı üzerinde kalacak, kendinizi kestirtmeyecek, mücadeleniz sürdüreceksiniz. Bunun için, sürekli olamaz ama, zaman zaman önemli işlerin başarılmasında, tekrar ediyorum, enerjimizi, yeteneğimizi, gayretimizi, becerikliliğimizi son haddine kadar zorlayarak ve tüm gücümüzü ele aldığımız sorun üzerinde yoğunlaştırarak çalışmak zorundayız. Kampanyalardan hiçbir zaman vaz geçmeyeceğiz. Yalnız kampanyada bu işi çok iyi becerdik diye sonradan bir gevşeme içine girip, işleri belli bir çizginin altına düşürmeyeceğiz.

SEÇİM KAMPANYASI - ÖRGÜTLENME İLİŞKİLERİ VE PARLAMENTONUN BİLİMSEL SOSYALİSTÇE KULLANIMI...

Önümüzde yeni bir kampanyanın, seçim kampanyasının bulunduğunu söyleyen Genel Başkan Boran, resmi propaganda dönemini beklemeden, seçim kampanyasına girişmemiz gerektiğini belirtti. Bir temsilci arkadaşın görüşlerine katılan Genel Başkan, seçim çalışmalarının, aldığımız oyları olabildiğince artırmanın yanı sıra örgüt sorunları ve örgütlenme ile de yakından ilişkili olduğunu söyledi. Mücadele yöntemleri konusundaki görüşlerinin, seçimler sözkonusu olduğu zaman da geçerli olduğunu tekrarlayan Behice Boran şöyle devam etti:

«... Bizi parlamenterist olmakla suçlarlar. Pasifist, revizyonist, parlamenterist, derler... Bilimsel sosyalizmde «parlamenterizm» sözcüğüyle kötülenen olay, bir yasal partinin seçimlere girmesi, parlamentoya girmeye çalışması değildir. Çarlık Rusyasında dahi, o zamanın Rus işçi sınıfı partisi nerede girebiliyorsa orada seçimlere girmiş ve temsilcilerini Çarlık Rusyasının parlamentosuna sokabilmiş, orada sesini duyurmuş. Lenin hiç dememiş, «Bu parlamenterizmdir, bizim seçimlerde işimiz ne, parlamentoya temsilci göndereceğiz de ne olacak? Biz parlamenterist değiliz!» dememiş. Neyle, ne yolla mücadele mümkünse, onu yapmış. Çünkü, hep söylediğimiz gibi, mücadelede sonuç almak için bütün yöntemleri kullanmanız gerekir. Nerede bir etkide bulunabilecekseniz, orada ona uygun yöntemi kullanırsınız. Parlamenterizm olayı başka şey. O, parlamentoyu ezelden ebede değişmez bir veri olarak almak ve parlamentoya girdikten sonra burjuva partilerine özgü kulis oyunları, kulis anlaşmalarıyla, o parlamenterist mekanizmayla, o düzeyde işleri yürütmeye çalışmaktır. Ama işçi sınıfı partileri parlamentoya girdiği zaman, sağladığı olanakları bu biçimde kullanmaz. Türkiye İşçi Partisi 1965'te parlamentoya girdiği zaman da böyle oldu. Türkiye İşçi Partisi parlamentoyu burjuva partilerinden çok farklı bir biçimde kullandı. Yıllardır söylerim, seçimlerin, parlamentonun bir burjuvaca kullanılışı vardır, bir de bilimsel sosyalistçe kullanılışı vardır. Burjuva partileri seçimlerde, oy, daha çok oy, diyerek, halk deyimiyle «oy avcılığı»na çıkarlar, ilkesiz bir biçimde. Oysa işçi sınıfı partisi ilkeli bir seçim mücadelesi verir. İşçi sınıfı partisi seçim meydanlarını ve parlamentoyu, sınıf mücadelesi için bir forum olarak kullanır.

DÜNYADA NEREDE, HANGİ TOPLUMDA İŞÇİ SINIFININ PARTİSİNİ YASAL OLARAK KURMA İMKANI VARSA, ORADA, O PARTİNİN KURULMASI GÖREVDİR

Bir işçi sınıfı partisinin parlamentoyu ve sağladığı olanakları, ne amaçla, hangi hedefe varmak için ve nasıl kullanabileceğini, 1965-1969 dönemi Türkiye İşçi Partisi'nin parlamento çalışmalarından örnekler vererek anlatan Genel Başkan Boran, bu konudaki görüşlerini şöyle sürdürdü:

«Evet biz parlamentoya girdik, parlamentoda çalıştık, ama parlamenterizm yapmadık. Meclisi bütün Türkiye'ye seslenmek üzere bir kürsü, bir forum olarak kullandık. Orada, sürekli olarak, getirilen önerilerin, alınan kararların işçi sınıfı bilimi açısından tahlilini, değerlendirmesini, eleştirisini yaptık. Bunları zabıtlara geçirttik. Hangi yasada Anayasaya aykırılık bulabildiysek, o yasayı mutlaka dava konusu yaptık. Anayasa Mahkemesinde açtığımız davaların büyük çoğunluğu haklı bulundu ve değiştirildi.

«Şimdi seçim kampanyasında gene karşılaşabilirsiniz. Siz zaten parlamenterist bir partisiniz, siz pasifistsiniz, oportünistsiniz diyen gruplarla... İçinizde yeni Partili olanlar var, zaten çok genç bir Partiyiz, üyelerimizin çoğunluğu çok genç, böyle suçlamalarla karşılaştığınızda sakın bir eziklik duymayın, kafanızda bir sual belirmesin. Şunu hiç unutmayın: Dünyada nerede, hangi toplumda ,işçi sınıfının partisini yasal olarak kurmak imkanı varsa, orada, o partinin kurulması görevdir!

«Biz parlamenyoyu ve seçimleri bu açıdan değerlendiriyoruz. Bu seçimlerde de, kendi programımız çerçevesi içinde, Partimizin diğer belgeleri çerçevesi içinde, bilimsel sosyalist teori ve pratiğin ışığında propaganda-ajitasyon yaparak, önerilerimizi halka götürerek, onun bilinçlenmesine yardım ederek oylarımızı arttırmaya çalışacağız. Alabileceğimizden bir eksik oy almamaya çalışacağız. Onun için bu seçim kampanyasına başımız dik, kendimizden emin, yaptığımız işin doğruluğundan emin olarak gireceğiz. Böyle, bu inançla çalışınca da mutlak surette başarı elde edeceğiz. Hep birlikte, el ele gayemize doğru yol alacağız!

ÇARK BAŞAK / Türkiye İşçi Partisi Merkez Yayın Organı / Sahibi: Türkiye İşçi Partisi adına Behice BORAN / Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Gündüz MUTLUAY / 15 günde bir yayınlanır / Yönetim yeri: TİP Genel Merkezi, Piyerloti Caddesi 21-3 Çemberlitaş, İSTANBUL Tel. 22 86 20 / Abone: yıllık 60 TL. Avrupa abone: 12 DM / Dizgi/Baskı: Kent Basımevi, 26 77 33 Cilt: Dostlar Mücellithanesi, 26 31 23 / Son baskı tarihi: 9 Temmuz 1979